

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

“การจัดทำหนังสือเล่มเล็กเพื่อการเผยแพร่ชุดหนังสือเล่มเล็ก
: ชุดความรู้ระบบการสอนกีรออาตี”

โดย นางสาวตุแวคอดีเยาะ กาแบ และคณะ

พฤษภาคม 2561

สัญญาเลขที่ PUG59S0001

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

“การจัดทำหนังสือเล่มเล็กเพื่อการเผยแพร่ชุดหนังสือเล่มเล็ก

: ชุดความรู้ระบบการสอนกีร่ออาตี”

คณะผู้วิจัย

1.นางสาวตูแวกอดีเยาะ	กาแบ	2.นางสาวอามีเนาะ	การีอูมา
3.นายอดินันท์	วาเยะ	4.นายชายูตี	เจ๊ะเงาะ
5.นายมหามัติ	มะจะ	6.นายมุฮัมมัดอาลี	มิสุเท
7.นายซัมซูดิง	เบ็ญสุหลง	8.นายอิสมาแอ	สาเมาะ
9.นางปรีตะ	หะยีเตะ	10.นายดือนัง	มีสา
11.นายชอมะ	มีสา	12.นายอดุลย์	มะหะหมัด

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข-ค
ความเป็นมาของโครงการ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
3. รูปแบบหนังสือ	3
4. ขอบเขตของหนังสือ	3
5. กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์	4
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
ผลการดำเนินงาน	5
สรุปกระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	5
รายละเอียดกระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดทำหนังสือ	6
1. ประชุมตัวแทนแต่ละโครงการเพื่อชี้แจงโครงการ กระบวนการดำเนินงาน ทบทวนและ และกำหนดกรอบแนวคิดการเขียน	6
2. ศูนย์ประสานงานฯ และหัวหน้าโครงการก็รออาศัยกร่างหนังสือแต่ละเล่ม	10
3. จัดเวทีร่วมปฏิบัติการเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน	10
4. จัดเวทีนักวิจัยประเด็นกึ่งอาชีพ เพื่อพิจารณาและให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติม	11
5. เวทีพิจารณาหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	12
6. ทีมงานร่วมพัฒนาและปรับปรุงหนังสือเล่มเล็ก	15
การเรียนรู้จากกิจกรรม	16
ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	17

ภาคผนวก

ร่างหนังสือเล่มเล็ก

ประมวลภาพการดำเนินงาน

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป” กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เน้นการให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การเริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเก่งขึ้นในการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” (การประชุม เสวนา พุดคุยถกเถียง) เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกอบต. ข้าราชการ หรือกลุ่มคนอื่นๆ เข้ามาร่วมหา ร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่า ข้อสงสัยอยู่ตรงไหน มีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบนฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้แล้วอาจจะทำให้ใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่น ๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่สงสัย” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวตนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยการทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระเบียบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการดังกล่าวมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่า ชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วยการบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงาน เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่ทีมวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงได้ปรับปรุงแบบการเขียนรายงานวิจัย ให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่ายต่อการนำเสนอออกมาใน รูปแบบที่นักวิจัยนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของรายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้นักวิจัยให้มีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ ศูนย์ประสานงานวิจัย (Node) ในพื้นที่ ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัยสู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอาจไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานวิจัยเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ความเป็นมาของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ในประเทศไทยมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามอยู่ประมาณ 7.4 ล้านคนหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 กระจายอยู่ในทั่วทุกภาคของประเทศ และร้อยละ 79 อยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศูนย์คารา ศาสตร์อิสลาม, 2550) ซึ่งคนที่เป็นมุสลิมทุกคนล้วนต้องมีการศึกษาพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ในฐานะที่เป็นคัมภีร์อันสูงสุดที่พระเจ้าส่งมาให้มนุษยบนโลกนี้ได้ศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง ซึ่งมีเรื่องราวทุกเรื่องทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมต่างๆ มากมาย

ในทัศนะของศาสนาอิสลาม อัลกุรอานถือเป็นคำภีร์อันสูงส่งของศาสนาที่มวลมุสลิมต้องมีการศึกษาและใช้ชีวิตตามแบบหลักคำสอนของศาสนาอิสลามและมุสลิมทุกคนต้องมีการศึกษาและอ่านอัลกุรอานให้ได้ การจัดการเรียนรู้การอ่านอัล-กุรอานที่ผ่านมาของชุมชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่จะใช้ระบบที่รู้จักกันดีโดยทั่วไป คือ ระบบบัฆดาดียะฮ์(Baghdadiyah) เป็นระบบการฝึกการอ่านอัล-กุรอานแบบสะกดคำ ต่อมาเกิดการคิดค้นระบบการอ่านแบบใหม่โดยอุซตาซฮัจยีอะฮ์มัด ชาลิหม์ซาร์กาซี ผู้รู้จากประเทศอินโดนีเซีย จึงเกิดแบบฝึกอ่านกีรออาตี (Qiraati) จำนวนห้าเล่ม ซึ่งผลการอ่านเป็นที่น่าพอใจ ต่อมาจึงมีการขยายชุดความรู้ต่างๆ เหล่านี้เข้ามาสู่ประเทศมาเลเซียและไทยได้นำมาทดลองใช้ด้วย โดยการจัดการเรียนการสอนกีรออาตีในประเทศไทยโดยเฉพาะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการนำระบบการสอนแบบกีรออาตี ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาหัย เด็กที่เรียนอัลกุรอานแบบกีรออาตี ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ช่วงอายุ 5 -15 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่กำลังเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดของรัฐและเอกชน ซึ่งจากผลการประชุมของตัวแทนครูผู้สอนกีรออาตีในประเทศไทย พบว่า ศูนย์และโรงเรียนที่นำระบบกีรออาตีมาใช้ยังคงพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนสอนกีรออาตีกล่าว คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นส่วนหนึ่งเกิดจากครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในหลักการจัดการสอนตามมาตรฐานของครูผู้สอนระบบกีรออาตี เช่น การไม่เอาใจใส่ต่อเด็กนักเรียน การบริหารจัดการเวลาของครูผู้สอนที่มาช้าแต่กลับเร็ว ครูไม่ได้นำสิ่งที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการสอนกีรออาตี และส่วนหนึ่งที่เกิดจากผู้เรียน เช่น เล่นในเวลาเรียน พัฒนาการในการอ่านช้า เด็กขาดความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นต้น ส่วนหนึ่งของปัญหาที่สะท้อนมาเหล่านี้เกิดจากการบริหารจัดการของโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนและเด็กจึงไม่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และปัญหาที่เกิดขึ้นล้วนแต่มีความเชื่อมโยงกัน ดังนั้น การหาวิธีการในการแก้ไขปัญหานั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดและสามารถลดปัญหาเหล่านั้นได้ก็คือ การแก้ไขแบบครบวงจร โดยเน้นที่ครูผู้สอน และตัวผู้เรียน ตลอดจนสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้น เพื่อสร้างกระบวนการสร้างการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการแก้ปัญหาของ ศูนย์กิริออาตีแต่ละแห่งอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีการพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นชุดโครงการกิริอ อาตีจังหวัดปัตตานี ที่ครอบคลุมเรื่อง การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาผู้สอน การยกระดับความสามารถในการอ่านอัลกุรอานระบบท่องจำครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สอน และผู้ปกครอง ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี ซึ่งศูนย์ ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอิสลามศึกษาและวัฒนธรรมเป็นผู้พัฒนาโครงการวิจัยร่วมกับกลุ่มต่างๆใน พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกิริออาตีรวมจำนวน 11 โครงการ

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นเล็งเห็นคุณค่าของงานวิจัยชุดนี้ ซึ่งสามารถสร้างปรากฏการณ์ด้านการ พัฒนาทั้งเด็ก ครู ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนให้เข้ามาผนวกผสานจนเกิดรูปธรรมของความสำเร็จอย่าง ชัดเจน และมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรต่างประเทศเข้ามาศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่ โครงการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และเรียกร้องให้มีการผลิตเอกสารเพื่อการเผยแพร่บทเรียนการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้ในพื้นที่ต่างๆซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนกิริออาตีทุกพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 1491 หมู่บ้าน 249 ตำบล 33 อำเภอ ประกอบกับปัจจุบันระบบการสอนแนวนี้ก็มีความ พยายามโดยหน่วยงานรัฐหลายแห่งโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส รวมทั้ง อบต.ในพื้นที่บางแห่งได้มีโครงการจัดฝึกอบรมครูสอนอัลกุรอานให้มีความเข้าใจในระบบการ จัดการเรียนรู้การอ่านอัล-กุรอานโดยใช้ระบบกิริออาตีอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องการใช้ชุดองค์ความรู้จาก งานวิจัยเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงเป็นที่มาของการนำเสนอโครงการครั้งนี้ ซึ่งมีโครงการที่ร่วมถอดชุด ความรู้จำนวน 10 เรื่อง ประกอบด้วย

1. แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านและการสอนอัลกุรอานที่ถูกต้องตามหลักการอ่านแบบกิริออาตี ตำบลตระเว้ง อำเภอชะวี จังหวัดปัตตานี
2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์กิริออาตีปาเซบูเต๊ะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี
3. ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพของโรงเรียนมัธยมเอกชนอะฮ์ลุลกุรอานหงสตา อ.ชะวี จ.ปัตตานี
4. แนวทางการใช้บทเรียนและการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้สำหรับการสอนอ่านอัลกุรอาน การท่องจำ และการตีฟิรของศูนย์กิริออาตีมัสยิดตะกูบัน อ.สาขบุรี จ.ปัตตานี
5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพนักเรียนกิริออาตีให้จำซูเราะห์(บท)และเข้าใจความหมายอัลกุรอาน ตำบลตระเว้ง อ.ชะวี จ.ปัตตานี
6. รูปแบบการสอนกิริออาตีที่เหมาะสมสำหรับผู้ปกครอง ต.ตระเว้ง อ.ชะวี จ.ปัตตานี
7. ศึกษารูปแบบการสอนอ่านอัลกุรอานโดยใช้ระบบกิริออาตีรูปแบบกาตามุลลอฮ อ.ชะวี จ.ปัตตานี

8. การบริหารจัดการของชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลอุโบะยิไร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนศูนย์กิริออาดีประจำหมู่บ้านในตำบลอุโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ให้มีคุณภาพ
9. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอานหลักสูตร(กิริออาดี) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของเด็กในการเรียนรู้อัลกุรอาน มีคุณธรรม จริยธรรมและภาวะผู้นำ อ.สาบุนรี จ.ปัตตานี
10. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอัล-กุรอาน (กิริออาดี) ของเทศบาลตำบลตันไทร อ. บาเจาะ จ. นราธิวาส เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารวบรวมและถอดชุดความรู้จากประสบการณ์งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเอกสารคู่มือเพื่อการเผยแพร่ในประเด็นกิริออาดีว่าด้วยเรื่อง การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพครู การพัฒนาคุณภาพนักเรียน การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้ปกครอง การสอนท่องจำ การสร้างความยั่งยืน
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำหนังสือโดยการมีส่วนร่วมของเจ้าของโครงการวิจัยประเด็นกิริออาดีที่ประสบความสำเร็จทุกโครงการ

3. รูปแบบหนังสือ

1. คู่มือชุดความรู้เป็นเขียนเป็นเรื่องๆ
2. มีรูปภาพประกอบ
3. มีชื่อโครงการท้ายเล่ม
4. เขียนแบบเรื่องเล่าจากประสบการณ์และนำติดตาม

4. ขอบเขตของหนังสือ

ครอบคลุมชุดความรู้ว่าด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. กระบวนการสอน
2. เทคนิคการสอน
3. การบริหารจัดการโดยชุมชนมีส่วนร่วม
4. การบริหารจัดการภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. การควบคุมชั้นเรียน
6. การพัฒนาครูผู้สอน

7. การบริหารจัดการชมรม
8. การสร้างเด็กให้เป็นผู้นำ
9. การสอนเด็กให้จำรูเราะห์
10. รูปแบบการสอนกีรออาตีต่อผู้ปกครอง(ผู้ใหญ่+Dewasa)
11. ปัญหาอุปสรรค

5. กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์

1. เครือข่ายครูผู้สอนกีรออาตีในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน 33 อำเภอ 249 ตำบล ทั้งหมด 1491 หมู่บ้าน และต่างจังหวัดที่มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าว
2. หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาภาครัฐ สถาบันศึกษาปอเนาะ ร.ร.เอกชนสอนศาสนาอิสลาม
3. เครือข่ายครอบครัวและสตรีมุสลิม รวมทั้งกลุ่มต่างๆที่สนใจ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดความรู้ในรูปแบบเอกสารคู่มือเพื่อการเผยแพร่จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในประเด็นกีรออาตี ว่าด้วยเรื่อง การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพครู การพัฒนาคุณภาพนักเรียน การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้ปกครอง การสอนท่องจำ การสร้างความยั่งยืน
2. ได้กระบวนการจัดทำหนังสือโดยการมีส่วนร่วมของเจ้าของโครงการวิจัยประเด็นกีรออาตีที่ประสบความสำเร็จทุกโครงการ

ผลการดำเนินงาน

กระบวนการจัดทำหนังสือเพื่อการเผยแพร่ชุดหนังสือเล่มเล็ก ชุดความรู้ระบบการสอนกีรออาตีนี้ ได้ร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่โครงการต่างๆที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกีรออาตีในเขตจังหวัดปัตตานี ซึ่งต้องอาศัยภูมิรู้และประสบการณ์ทางด้านเนื้อหาที่ต้องมีความถูกต้องและชัดเจนอย่างมาก กิจกรรมในงานรวบรวมข้อมูลและการปฏิบัติการเขียนจึงใช้เวทีต่างๆเพื่อร่วมกันคิด ออกแบบเนื้อหา ออกแบบการนำเสนอ และร่วมกันถอดบทเรียนการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตเนื้อหาตามกรอบประเด็นต่างๆเบื้องต้นเสนอ ดังนี้

1. ด้านการบริหารสู่ความยั่งยืน ประกอบด้วย การบริหารโดยชุมชน (ระแวง พงสตา ห่งยางแดง) การบริหารโดยหน่วยงานรัฐ (อปท.) การบริหารโดยกลุ่มชมรม (ลูโบะฮิไร) การบริหารโดยเอกชน (กาลามุลลอฮ์) การบริหารงบประมาณ การบริหารในอิสลาม/ความสำคัญ การบริหารโดยการมีส่วนร่วม รูปแบบการบริหาร 4 รูปแบบ ปัญหาถาม ตอบ การบริหารภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ การดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
2. ด้านครูและเด็ก ประกอบด้วย คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ในอิสลาม บทบาทครู หน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพครู วิธีการพัฒนาครูสู่คุณภาพ ปัญหาอุปสรรค ปัญหาครูและข้อเสนอแนะ (ถาม-ตอบ) การสร้างให้เป็นผู้นำ อักลาค(มารยาท) ปัญหาเด็กและแนวทางแก้ไข/วิธีการแก้ปัญหาเด็ก
3. ด้านวิธีสอน ประกอบด้วย การสอนกีรออาตีรูปแบบที่ 1 การสอนกีรออาตีรูปแบบที่ 2 การสอนอัลกุรอานรูปแบบกาลามุลลอฮ์ เทคนิคการสอน สื่อที่ใช้ วิธีสอนและและการแก้ปัญหาที่พบและวิธีแก้ไข กระบวนการสอน การเตรียมเด็ก การสอนแต่ละเล่ม (เทคนิค) บริหารฮาลาเกาะห์ การควบคุมชั้นเรียน
4. ด้านการสอนท่องจำซูเราะห์ ประกอบด้วย เล่มกีรออาตี เล่มอัลกุรอาน ตัวอย่างแต่ละโครงการ ปัญหา ถาม-ตอบ
5. ดัจวีด ประกอบด้วย ดัจวีดสำหรับเด็ก ดัจวีดสำหรับผู้ใหญ่

สรุปกระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดทำหนังสือ

1. ประชุมตัวแทนแต่ละโครงการเพื่อชี้แจงโครงการ กระบวนการดำเนินงาน ทบทวนและกำหนดกรอบแนวคิดของการเขียน
2. ศูนย์ประสานงานฯและหัวหน้าโครงการกีรออาตี ยกร่างหนังสือแต่ละเล่ม

3. จัดเวทีร่วมปฏิบัติการเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน
4. จัดเวทีนักวิจัยประเด็นกิริออาติ เพื่อพิจารณา และให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติม
5. เวทีพิจารณาหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
6. ทีมงานร่วมพัฒนาและปรับปรุงหนังสือเล่มเล็ก
7. จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงานเล่มเล็ก

รายละเอียดกระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อจัดทำหนังสือ

1. ประชุมตัวแทนแต่ละโครงการเพื่อชี้แจงโครงการ กระบวนการดำเนินงาน ทบทวนและกำหนดกรอบแนวคิดของการเขียน

กิจกรรมนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 3-4 มิถุนายน 2559 ณ โรงแรมปาร์ควิวริสอร์ท อ.เมือง จ.ปัตตานี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ
2. เพื่อวางแผนกรอบการเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน
3. เพื่อปฏิบัติการเขียนหนังสือเล่มเล็ก

กระบวนการดำเนินงาน

เปิดการประชุมด้วยการอ่านซูเราะห์อัลฟาตีฮะห์ จากนั้นคุณอุแวคอดีเยาะ กาแบ ได้ชี้แจงเป้าหมายของการประชุมคือการทำหนังสือเล่มเล็กชุดโครงการกิริออาติ และเปิดเวทีให้ผู้เข้าร่วมซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากโครงการกิริออาติ คือโครงการกิริออาติกลาง โครงการกิริออาติยะห์ริง โครงการกิริออาติมะนังคาลำ โครงการกิริออาติระแว้ง โครงการกิริออาติพงสตา โครงการกิริออาติดูโบะยิไร ร่วมกันเสนอแนะ วางแผนและวางแผนกรอบการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

ผลการประชุมได้กรอบการทำหนังสือเล่มเล็กเพื่อการเผยแพร่จำนวน 8 เรื่องด้วยกันและแต่ละเรื่องได้ร่วมกันกำหนดสังเขปเนื้อหาของแต่ละเรื่อง เพื่อง่ายต่อการเขียนสำหรับแต่ละทีม ประกอบด้วย

1. การบริหารโดยชุมชน

1. การบริหารคน 2. การบริหารวิชาการ 3. การบริหารอาคารสถานที่ 4. การบริหารการเงิน

การบริหารการเงิน ประกอบด้วย รายได้ (แหล่งเงิน)

- เงินสนับสนุน เงินบริจาค เงินค่าเล่าเรียน ธุรกิจโรงเรียน

- รายจ่าย (ค่าน้ำ ค่าไฟ วัสดุอุปกรณ์ ค่าตอบแทน)

2. การบริหารโดยเอกชน

1. บริหารคน 2. บริหารเงิน 3. บริหารอาคารสถานที่ 4. บริหารเชิงธุรกิจ

3.การบริหารกิริยาอาติ อปท./รัฐ

ท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา(กิริยาอาติ(มะนั่งดาลำ ลูโบะยิไร ต้นไทร)

1.บริหารคน(การคัดเลือก การเตรียมครูเพื่อเข้าสอน การจัดครูเข้าชั้น การพัฒนาครู การให้รางวัลและการลงโทษ)

2.การบริหารเงิน (รายได้ รายจ่าย ค่าตอบแทน สิ้นน้ำใจ)

3.บริหารวิชาการ (การทำความเข้าใจระบบการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน นิเทศติดตาม การช่วยเหลือครู)

4.บริหารอาคารสถานที่ (การสร้าง การเตรียม การดูแลรักษา การซ่อมแซมบำรุง)

4. การบริหารโดยชมรม

1.บริหาร 4 ด้าน คน เงิน วิชาการ อาคารสถานที่

2.ความสัมพันธ์ระหว่างชมรมกับอบต.

3.ข้อสรุปจากผลการวิจัย+ประสบการณ์นักวิจัย

4. RE การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

5.วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่ได้ผลเชิงประจักษ์ของแต่ละศูนย์

1.การสอนกิริยาอาติแต่ละศูนย์ เล่ม1-5

2.การสอนผู้ใหญ่

3.การสอนมัธยม

4.การสอนอัลกุรอาน

5.การสอนตัจวีด

6.คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครูในทัศนะอิสลาม(ผศ.ดร.อิสมาแอ)

- ตามหลักการ

- จากประสบการณ์พงศดา

- การพัฒนาครู (อบรม ประชุม สัมมนา ฮาลาเกาะฮ เชิญวิทยากรบรรยาย อ่าน ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียน ประชุมปฏิบัติการ)

7.การสอนท่องจำอัลกุรอาน

8.ถาม-ตอบ

ปัญหา

1.เด็กอ่านไม่คล่อง

2.ท่องได้ช้า/จบช้า

3.ขาดเรียนบ่อย

4.ขี้เกียจอ่าน

- 5.เล่น/แกล้งเพื่อน
- 6.ไม่มีเงินบริหารศูนย์
- 7.บริหารไม่เป็น ไม่มีความรู้และประสบการณ์
- 8.ไม่มีความรับผิดชอบ/ไม่ตรงต่อเวลา
- 9.ไม่มีกำลังใจ
- 10.ศูนย์สกปรก
- 11.รองเท้าหาย
- 12.เด็กดี+ก้าวร้าว
- 13.ผู้บริหารไม่ฟังเสียงครู
- 14.ผู้บริหารมีแต่ชื่อแต่ไม่ทำงาน

นักเรียน

- 1.ขาดเรียนบ่อย
- 2.ขี้เกียจอ่าน
3. เล่น+แกล้งเพื่อน
- 4.ดี
5. ก้าวร้าว
- 6.มาสาย
- 7.แต่งตัวไม่เรียบร้อย+ไม่สะอาด

- 8.พาน้องมาด้วย
- 9.รักลูกมากเกินไป

การบริหาร

- 1.ไม่มีเงินบริหารโรงเรียน
- 2.บริหารไม่เป็น ไม่มีความรู้ ไม่มีประสบการณ์
- 3.ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ
- 4.รองเท้านักเรียนหาย
- 5.ไม่ฟังความเห็นของครู
- 6.ผู้บริหารมีแค่ชื่อ แต่ไม่ทำงาน
- 7.ไม่มีอามานะฮ์
- 8.ควบคุมครูไม่ได้
- 9.ไม่ทุ่มเท
- 10.มีงานเยอะ
- 11.ไม่มีกำลังใจ/แรงจูงใจ(วิธีการสร้างแรงจูงใจตนเอง/เป้าหมายแรกต้องการเปิดเพื่ออะไร)

- 12.บริหารได้แต่ไม่ไปถึงเป้าหมายที่หวังไว้
- 13.ครุฑคิมัต ไม่มีค่าจ้าง ปัญหา+ทางออก
- 14.การบริหารแบบชมรมทำอย่างไร
- 15.ผู้บริหารใจดีเกินไปครูมาไม่มาไม่ว่าอะไร
- 16.เอาแต่พี่น้องมาทำ(ระบบเครือข่าย)
- 17.ครูอัลกุรอานได้ค่าตอบแทนได้ด้วยหรือ

การจัดการเรียนการสอน

- 1.นักเรียนอ่านไม่คล่อง
- 2.นักเรียนท่องและจำซ้ำ
- 3.ไม่มีอามานะฮ์
- 4.ไม่ตรงเวลา
- 5.ไม่มีกำลังใจ
- 6.ลืมกระบวนการสอนที่ชัดเจน
- 7.เด็กน้อย/อ่านรวมกันหลาย(1ฮาลาเกาะฮสอนหลายเล่ม)
- 8.สอนไม่ตามที่อบรม/ไม่ใช้กระบวนการ(สาเหตุเพราะอะไร วิธีแก้ไข)
- 9.ควบคุมฮาลาเกาะฮไม่ได้
- 10.สถานที่คับแคบ
- 11.ครูไม่พอ ขาดครูชาย
- 12.ไม่มีค่าตอบแทนครู
- 13.ไม่มีการประเมิน

ผู้ปกครองและชุมชน

- 1.ไม่สามารถให้ค่าสนับสนุนศูนย์ได้/ค่าเล่าเรียนนักเรียน
- 2.ไม่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง
- 3.ต่อต้าน/ไม่สนับสนุน
- 4.ชอบพูดในทางที่ไม่ดีต่อศูนย์
- 5.ไม่รู้จักชื่นชม/ชมไม่เป็น
- 6.รูปแบบการมีส่วนร่วม
- 7.เด็กสร้างความรู้ความเข้าใจต่อชุมชน
- 8.มักสงสัยเรื่องเงิน
- 9.ไม่รู้การเคลื่อนไหวของศูนย์แล้ว
- 10.การอยู่ร่วมกันของชุมชนและเด็ก
- 11.ไม่สนใจเด็ก ไม่ให้ความสำคัญเลย

2. ศูนย์ประสานงานฯ และหัวหน้าโครงการกิจกรรม ศึกษาร่างหนังสือแต่ละเล่ม

ภายหลังได้แนวทางการรอบการเขียนแล้ว แต่ละทีมได้ปฏิบัติการเขียนร่างของแต่ละเรื่องตามแนวทางที่ให้ไว้ในการประชุมครั้งที่ 1 โดยมีการกำหนดให้ส่งมายังโหนดในวันที่ 1 พฤษภาคม 2559

ผลการเขียนมีทีมวิจัยส่งมาจำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย การบริหารศูนย์กิจกรรมโดยเอกชน การบริหารศูนย์กิจกรรมภายใต้ อปท./รัฐ วิจัยสอนและเทคนิคการสอนที่ได้ผลเชิงประจักษ์ของกาลามูลลอย ส่วนเรื่องอื่นๆต้องให้เวลากับการเขียน เนื่องจากนักวิจัยบางท่านติดภารกิจต้องเดินทางไปต่างประเทศเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์

3. จัดเวทีร่วมปฏิบัติการเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน

วันที่ 24-25 กุมภาพันธ์ 2560 ณ เพ็ชรบุรี รีสอร์ท อ.เทพา จ.สงขลา ศูนย์ประสานงานได้มีการจัดเวทีปฏิบัติการเพื่อร่วมกันเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน ครั้งนี้มีโครงการเข้าร่วมจำนวน 2 โครงการ คือ โครงการกิจกรรมอิตาลีโบะยโร และโครงการกิจกรรมอิตาลีทุ่งยางแดง ทั้งนี้เพื่อให้งานเขียนเสร็จสมบูรณ์ให้มากที่สุด โดยเริ่มด้วยการทบทวนกรอบประเด็นที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แล้ว และเสนอแนะกรอบประเด็นในการเขียน ร่วมกันใหม่ให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น พร้อมกับร่วมกันวิเคราะห์ชื่อหนังสือของแต่ละเรื่องร่วมกัน จากนั้นเป็นการเริ่มปฏิบัติการเขียนตามกรอบประเด็นที่กำหนดใน 2 เรื่อง คือ

กิจกรรมอิตาลีโบะยโร ได้กำหนดกรอบประเด็นเนื้อหาในการเขียนหนังสือเล่มเล็กคือ

-ความหมาย/ความสำคัญของงานเรา

-สิ่งที่อยากจะบอกในงานเรา

- จุดกำเนิด
- การพึ่งพา(อปท)
- ข้อควรระวัง
- สิ่งดีๆที่เกิดขึ้นในชุมชน/ของชมรม เกิดเพราะอะไร
- ข้อดีรสหวานในการทำวิจัย(เพื่อนในอิตาลีโบะยโรมีการสื่อสารกัน)
- การรวมกลุ่มคืออะไร

-ช่วยกันมองสิ่งที่อยากเห็นในงานเขียน

- ที่มาของการมีส่วนร่วม

- เป้าหมายคือการสร้างเด็ก
- ทำให้ชาวบ้านรู้สึกว่าเป็นของเขา
- การดำเนินงานที่เห็นความต่อเนื่อง

เรื่องการบริหารศูนย์ ภูมิศึกษาของศูนย์ก๊ออาตีทุ่งยางแดงได้กำหนดกรอบประเด็นเนื้อหาใน

การเขียนหนังสือเล่มเล็ก คือ

- ชุมชนปาเซปุเต๊ะเป็นอยู่อย่างไร องค์ประกอบ
- ใครคนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร
- ทำอะไรให้เรากับเราตลอดกาล
- การทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนก๊ออาตีอย่างไร
- ชุมชนให้อะไรกับศูนย์
- ตอนที่ชุมชนเห็นความสำคัญของศูนย์ เขาสนับสนุนอะไรบ้าง เขามองว่าคืออะไรบ้าง
- การให้ชุมชนสนับสนุนตลอดกาล

เมื่อได้ประเด็นในแต่ละเรื่องแล้วแต่ละทีมก็แยกย้ายไปเขียนจนแล้วเสร็จ । เรื่อง คือโครงการก๊ออาตีบูยะอีไร ส่วนเรื่องที่สองนักวิจัยต้องการไปเพิ่มเติมข้อมูลอีกครั้ง

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานครั้งนี้ เนื่องจากวันที่เราจัดประชุมนี้ ได้รับข่าวการสูญเสียชีวิตของนักวิจัยคนสำคัญ คือ อ.อับดุลเราะมันห์ โต๊ะหลง ทำให้นักวิจัยบางส่วนไม่สะดวกเข้าร่วม อีกทั้งบรรยากาศการกิจกรรมในวันนี้เป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนักเพราะกังวลกับที่บ้าน ทำให้มีการนัดหมายกันทำในครั้งต่อไป

4. จัดเวทีนักวิจัยประเด็นก๊ออาตี เพื่อพิจารณา และให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติม

หลังจากนั้นจึงมีการนำเสนอผลการเขียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีการเติมเต็มข้อมูลเพื่อให้มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาให้มากที่สุดร่วมกัน

7 ตุลาคม 2559 เวทีนักวิจัยประเด็นก๊ออาตีให้ข้อมูลสถานการณ์ก๊ออาตีปัจจุบันและทิศทางในอนาคตในประเด็นนี้ ณ ศูนย์ก๊ออาตีระเว้ง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี

ผลการประชุม ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานของก๊ออาตีปัจจุบันได้มีการตอบรับจากหน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลแห่งมีการนำระบบก๊ออาตีไปใช้ในการเรียนการสอนแก่นักเรียนในช่วงเช้า และเกือบทุกชุมชนมีการเรียนการสอนก๊ออาตีกระจายทั่ว แต่ปัญหาที่พบคือ บางแห่งสอนโดยใช้รูปแบบการสอนดั้งเดิม ขาดการติดตามและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เป็นระบบ หน่วยงานท้องถิ่นยังไม่เข้ามาสนับสนุน และบาง

พื้นที่ อบต.เข้ามาสนับสนุนช่วงเวลาสั้นๆเท่านั้นซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของศูนย์ก๊อราติชุมชนอย่างมาก พื้นที่บางแห่งหลังจากที่ได้รับการสนับสนุนจาก อบต./เทศบาลแล้วก็มีปัญหาเรื่อง การสนับสนุนของชุมชนที่ขาดช่วงไป ในขณะที่หน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนขาดความแน่นอนในความ ต่อเนื่อง ศูนย์ก๊อราติบางแห่งมีปัญหาค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการภายใน บางแห่งครูที่ได้รับการ ฝึกฝนมาลาออกจากการสอนทำให้มีปัญหาครูขาดแคลนในขณะที่ครูที่เข้ามาใหม่ยังไม่ได้คุณภาพเท่า คนเก่าทำให้เด็กลดลงตามไปด้วย นอกจากนี้ปัญหาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ทำให้ศูนย์ก๊อราติทุ่งยางแดงซึ่งเดิมมีการสอนเด็กทั้งจากภายนอกชุมชน ชุมชน ไกลเคียงและในพื้นที่ เมื่อเกิดเหตุผู้ปกครองมีการนำเด็กออกไปเรียนในชุมชน ซึ่งสังเกตว่าชุมชนที่เก เรียนนั้นครูผู้สอนยังไม่ผ่านการอบรม ทำให้เป็นห่วงในด้านคุณภาพของนักเรียน

จากสถานการณ์ข้างต้น จึงมีการพูดถึงทิศทางงานวิจัยในประเด็นก๊อราติในอนาคตและมี ข้อสรุปสิ่งที่ควรมีการดำเนินงานในประเด็นนี้ต่อไป คือ

- 1.การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยทำเชิงเครือข่าย เช่น การอบรม การเยี่ยม เยียน กระตุ้นพลังการทำงานเพื่อส่วนรวม ส่งเสริมการประชุมภายใน
- 2.การสร้างความเข้าใจและกระบวนการทำให้องค์กรท้องถิ่นเห็นความสำคัญ และสนับสนุน ซึ่งมีปัญหาบางพื้นที่ที่ อบต.เข้ามาสนับสนุนช่วงเวลาสั้นๆเท่านั้น
3. การหาแนวทางการพึ่งตนเอง (เพิ่มรายได้-ลดรายจ่าย) เพื่อสร้างเศรษฐกิจสถาบัน และ กองทุนสถาบัน
4. ร่วมหาวิธีการบริหารแบบไปไกลไปด้วยกัน
5. มีการตั้งสมาคมผู้ปกครอง
6. In service Training (การอบรมครูประจำการ)

5. เวทีพิจารณาหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การพิจารณาร่างหนังสือเล่มเล็กนี้ ไม่ได้จำกัดเพียงการส่งเอกสารให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่าน เท่านั้น แต่นักวิจัยยังถือโอกาสในการเรียนรู้ตลอดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเขียน เพื่อให้ทีมที่เขียน ซึ่งเป็นชุมชนและโหนดเกิดการเรียนรู้ด้านการเขียนที่ผ่านการปฏิบัติจริง พร้อมกับการเรียนรู้ใน เรื่องอื่นๆด้วย ดังนั้น 11-13 พฤศจิกายน 2560 จึงได้เข้าอบรมกับค่ายสามศิลป์ ซึ่งรวมการเรียนรู้ 3 เรื่องพร้อมกันเลย คือ ด้านการเขียน ด้านการถ่ายภาพ และด้านการทำสารคดีสั้น เพราะทั้ง สามเรื่องสามารถที่จะนำมาเชื่อมโยงกับหนังสือเล่มเล็กที่กำลังเขียนนี้ได้เป็นอย่างดี การอบรมเชิง ปฏิบัติการครั้งนี้จัดขึ้น ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนราธิวาส และใช้พื้นที่เรียนรู้จริงที่ บ้านทอน จ.นราธิวาส โดยทีมวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มหัวใจเดียวกัน โดยกระบวนการ อบรมจะมี 3 วันด้วยกันคือ วันที่ 1 เรียนรู้ทฤษฎีเกี่ยวกับการเขียน การถ่ายภาพ และการสร้างหนังสือ

จากวิทยากรที่มีความสามารถอันดับต้นๆของประเทศไทย อาทิเช่น คุณชรินทร์ แซ่มสาคร วิทยากรด้านการเขียนข่าวและสารคดี คุณเกริ่น เขียนชิ้น และคุณมุหมัดซอว์ เคง วิทยากรด้านการถ่ายภาพ คุณหนองพล กระดานพล วิทยากรการทำสารคดีและหนังสือ วันที่ 2 เป็นการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและฝึกปฏิบัติการในสิ่งที่สนใจและถนัด ณ หาดบ้านทอน ต.โคกเคียน จ. นราธิวาส ซึ่งไหน่ได้ทำ 2 เรื่องด้วยกัน คือ งานเขียนเรื่อง สร้างเด็กน้อย เป็นผู้จดจำอัลกุรอาน และแปลความหมายได้ และสารคดีสั้นเรื่อง บุญหอมบ้านทอน วันที่ 3 เป็นการนำเสนอผลงานและให้คณะกรรมการให้ข้อเสนอแนะ

ผลจากการเข้าร่วมอบรมทำให้ได้พัฒนาศักยภาพเรื่องงานเขียน ถ่ายภาพ และทำสารคดีสั้นด้วยโทรศัพท์มือถือเพื่อนำมาต่อยอดกับงานของศูนย์ประสานงานต่อไป และได้แนวทางการพิจารณาเรื่องจากงานเขียนหนังสือเล่มเล็กในเรื่องกิริยาดี ซึ่งผู้เขียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการเขียน เทคนิคการเขียน รูปแบบงานเขียนของแต่ละประเภท วิธีการใช้ภาษาในการเขียน ซึ่งได้นำมาปรับใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ เนื้อหาผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ ดังนี้

หลักการเขียน ใช้หลักการเขียนเรียงความ

- มีคำนำ
- เนื้อเรื่อง
- สรุป

การเดินเรื่อง ใช้หลักการ 5w 1 h (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เพื่ออะไร และ อย่างไร)

วิธีการเขียน

1. คำนำจะอยู่ส่วนต้นของเรียงความ คำนำเหมือนอาหารที่คนเห็นแล้วชอบกิน กินแล้วต้องอร่อยด้วย คือน่าสนใจและเมื่ออ่านก็ได้ใจความด้วย เป็นด่านแรกในการเชิญชวนและคัดสรรคนอ่าน
2. ภาษาที่ใช้ ใช้ภาษาถิ่น ภาษาเฉพาะและเหตุการณ์เฉพาะ
3. เนื้อเรื่อง ต้องกระชับ สั้นไหล ไม่สะดุด แต่ละเรื่องควรเขียนประเด็นเดียว และเนื้อเรื่องต้องวางโครง และคิดให้จบ มิเช่นนั้นจะจบไม่ลง

วิธีการเขียนให้สั้นไหล น่าอ่าน คือ

- พยายามอย่าใช้คำซ้ำในประโยคเดียวกัน ลดการใช้คำเชื่อม เช่น คำว่า ก็-และ-แล้วก็ เป็นต้น
- การวรรคผิด จะทำให้ความหมายเปลี่ยนได้
- คำผิดคำถูก เช่น ค่ะ(ไว้ถาม) ค่ะ(ไว้ตอบ)
- คำเพราะ คำหยาบ อยู่ที่ความพหุหมายกับกาลเทศะ

เทคนิคการเป็นนักเขียน

- ถ่ายรูป /บันทึกเรื่องราวเก็บไว้
- กลับไปอ่านซ้ำทุกครั้ง หลังจากเขียนเสร็จ 1 หน้า
- พักไว้ 1-2 สัปดาห์แล้วมาอ่านใหม่
- เปรียบเพื่อให้เห็นภาพในการเขียนเรื่อง เช่น ผมขาวเหมือนดอกเห็ด กินชงกับแมวดม

การเขียน มี 2 แบบ คือ

1. การเขียนในสิ่งที่เรารู้
2. การเขียนในสิ่งที่เราไม่รู้

ข้อควรระวัง คือ ระวังการเขียนไม่ละเอียด เพราะคิดว่าเขารู้เหมือนที่เรารู้ “ให้เขียนอย่างคนไม่รู้ จะทำให้เราได้เรียนรู้”

4. บทสรุปจะมีหรือไม่ก็ได้ ถ้าเนื้อเรื่องอธิบายอยู่แล้วก็ไม่ต้องมีสรุปก็ได้

การเขียนสารคดี คือ การเอาความจริงมาเขียนให้น่าอ่าน แต่ไม่สามารถกู้เรื่องขึ้นมาเองได้ สามารถใส่บรรยากาศและบทสัมภาษณ์ได้

สารคดี คือ งานเขียนเกี่ยวกับเรื่องจริง ผ่านกลวิธีการเขียนของผู้เขียน เพื่อมุ่งสาระความรู้แก่ผู้อ่าน

การเขียนข่าว

ข่าว คือ การรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลสำคัญ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ ประชาชนให้ความสำคัญและสนใจ

คุณสมบัติของข่าว

1. มีความถูกต้องครบถ้วน (ชื่อ – แหล่งข่าว-ตำแหน่ง –ความคิดเห็น) เป็นข้อเท็จจริง ไม่บิดเบือน
2. มีความสมดุลและเป็นธรรม เช่น เรื่องที่เสนอความขัดแย้งก็ต้องนำเสนอความคิดเห็นของทั้งสองฝ่ายที่ได้แย้งอย่างสมดุลและเป็นธรรม
3. มีความเที่ยงตรงอย่างปราศจากอคติใดๆ สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวของผูรรายงานข่าว (ข่าวห้ามใส่ความคิดเห็นส่วนตัว)
4. เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน ให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นได้เร็วด้วยประโยคกระชับ ชัดเจน
5. ความใหม่สดและทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน (แข่งกันที่ความเร็วของการนำเสนอข่าว)
6. ต้องมี 5 w 1 h

การเขียนรายงานพิเศษ (scoop พิเศษ) หมายถึง ข้อเขียนงานข่าวอันเป็นผลงานชิ้นหนึ่งที่ได้มาจากการสืบข่าว

การออกแบบงานและประเด็นงานให้ออกมาได้อย่างไร นั้น

- พื้นฐานสำคัญคือ ความพยายามในการเป็นคนที่มีความรู้รอบตัว ฝึกฝนให้เป็นคนรู้จักหาความรู้ใส่ตัว ทั้งจากการอ่าน การเดินทาง การพูดคุย พบปะผู้คน สะสมประสบการณ์

- พยายามสร้างสรรค์ประเด็นเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายของเรา หนังสือ ทวี เพจ โดยอาจจะเริ่มจากเรื่องใกล้ตัว

-การใช้เวลากับชิ้นงานมากที่สุด อย่างมุ่งมั่นจะเอาประเด็นเป็นที่ตั้ง

กระบวนการเรียนรู้ได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ผลการประชุมได้ร่วมกันพิจารณา ผลงานที่ส่งมาส่วนใหญ่มีปัญหา คือ การเขียนไม่ลื่นไหล ใช้คำยืดยาว มีคำซ้ำในประโยคเดียวกัน และมีคำเชื่อมจำนวนมาก มีคำผิดหลายแห่ง จากนั้น จึงให้นักวิจัยและทีมเขียนแต่ละเรื่องนำไปทบทวนผลงานเขียนของตนเอง ซึ่งยังไม่เป็นที่พอใจมากนัก และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงงานเขียนอีกครั้ง

6. ทีมงานร่วมพัฒนาและปรับปรุงหนังสือเล่มเล็ก

การปรับปรุงหนังสือเล่มเล็ก ทางนักวิจัยเห็นควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. หลังจากการเขียนผลงานแต่ละเล่มเสร็จ พักไว้ 2 สัปดาห์แล้วมาอ่านใหม่ ซึ่งด้วยภารกิจของนักวิจัยและคนที่เขียนทำให้มีการพักการอ่านเป็นแรมเดือน ทำให้ผลงานล้าช้าไปด้วย
2. มีบางเรื่องที่เสร็จแล้ว ทีมขอไปปรับใหม่ทั้งหมด เพราะรู้สึกไม่พอใจกับผลงานที่ออกมา
3. แบ่งทีมการเขียนใหม่ ในเรื่องที่ยังไม่ได้ทำ คือ การถามตอบ การพัฒนาครูผู้สอน
4. ปรับปรุง และ workshop เป็นเรื่องๆทั้งหมด 8 เรื่อง จนกว่าจะได้ผลงานที่สมบูรณ์
5. ส่งผลงานให้กับผู้ทรงคุณวุฒิและร่วมกันรับฟังข้อเสนอแนะรายเรื่อง จากนั้นแก้ไขโดยผู้รับผิดชอบ จึงจะสามารถตีพิมพ์เพื่อการเผยแพร่ต่อไปได้

ผลการดำเนินงาน

ได้ผลงานเขียนหนังสือเล่มเล็ก ในเรื่องกิริยาอาติธรรพ์จำนวน 8 หัวข้อเรื่อง ประกอบด้วย

1. การสอนตัวจิตรูปแบบกาลามูลลอส
2. การสอนกิริยาอาติธรรพ์รูปแบบกาลามูลลอส
3. สร้างเด็กน้อย เป็นผู้จดจำอัลกุรอาน และแปลความหมายได้
4. ตะวันเกิดฉาย (การบริหารกิริยาอาติธรรพ์โดยชมรม)

5. การบริหารกีรอาดีโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การบริหารจัดการโรงเรียนสอนอัล-กุรอานในรูปแบบกัลามุลลอฮ์
7. การบริหารกีรอาดีโดยชุมชน
8. การพัฒนาครูผู้สอน
9. ถาม-ตอบ

การเรียนรู้จากกิจกรรม

1. งานครั้งนี้ทำให้โหนดและนักวิจัยได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเองในด้านการเขียนด้วย ซึ่งการเขียนแต่ละเรื่องล้วนมีรูปแบบและสไตล์การนำเสนอที่หลากหลาย ทำให้ผู้อ่านมีอิสระในการอ่านและทำให้ผลงานแต่ละเรื่องมีความน่าสนใจไปด้วย
2. จากการทำหนังสือแต่ละเรื่อง ทำให้โหนดเห็นประเด็นที่สามารถยกระดับรูปแบบการเผยแพร่ที่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายในยุค 4.0 ได้ จึงถือโอกาสนี้เฝ้าองค์ความรู้กีรอาดีจากงานวิจัยกีรอาดีเหล่านี้ไปสู่การเผยแพร่ในรูปแบบ VCD และเสนอโครงการเพื่อการสนับสนุนการจัดทำผ่านโครงการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2560 ได้ในเวลาต่อมา
3. การทำหนังสือไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องเป็นคนรอบรู้ ใครอ่านมาก จะทำให้มีจินตนาการและลีลาการเขียนที่น่าสนใจไปด้วย
4. บทเรียนของโหนดในครั้งนี้สามารถทำได้ เพราะโหนดมีความชื่นชอบด้านงานเขียนเป็นส่วนตัวแล้ว แต่เนื่องจากเรื่องที่เขียนมีหลายเรื่องในขณะที่นักวิจัยร่วมส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ด้านงานเขียนเลย ทำให้โหนดต้องรับหน้าที่หลักด้านการเขียนและตรวจทานเกือบทุกเรื่อง ในขณะเดียวกันโหนดมีภารกิจทั้งงานติดตาม งานพัฒนา งานเชื่อมต่อเครือข่ายที่ต้องทำควบคู่ด้วย ทำให้ยากต่อการบริหารจัดการโครงการนี้ให้สำเร็จในช่วงระยะเวลาสัญญาได้

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

กระบวนการจัดทำหนังสือครั้งนี้เป็นไปอย่างล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการนำชุดความรู้ไปใช้ด้วย ดังนี้

1. ประสบการณ์ด้านการเขียนของนักวิจัยมีจำกัดมาก อีกทั้งภาษาในการเขียนซึ่งเป็นชุดความรู้ที่ใช้ภาษาไทยในการเขียนเรื่อง ส่งผลให้ติดขัดด้านการสื่อสารในการเขียนไปด้วยแนวทางแก้ไข ได้มีการทบทวนกลุ่มเป้าหมายที่จะนำความรู้ไปใช้ ซึ่งเป็นครู ผู้บริหาร ชุมชน หน่วยงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ดังนั้น จึงไม่ควรเขียนเป็นภาษาวิชาการมากนัก แต่ควรนำเสนอให้น่าอ่านและอ่านแล้วเข้าใจ อ่านแล้วสามารถนำความรู้ไปประยุกต์และปรับใช้ได้เป็นสำคัญ
2. แม้ว่ากระบวนการส่งผลงานจะช้าบ้างในด้านผลงานที่เป็นหนังสือเล่มเล็ก แต่นักวิจัยไม่ได้ละความพยายาม ได้มีการพัฒนาเอกสารอย่างต่อเนื่อง
3. สืบเนื่องในปีงบประมาณ 2560 ศอ.บต.ได้เปิดรับให้ชุมชนและหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ภาคใต้ได้นำเสนอโครงการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2560 โอกาสนี้ศูนย์ประสานงานจึงนำเสนอโครงการ “ VCD แกะรอยการจัดปัญหาการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอาน ระบบกิริออาดีและการบริหารจัดการศูนย์กิริออาดีที่ผ่านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ และเผยแพร่สู่สังคมสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมีกระบวนการจัดทำ การลงพื้นที่เก็บข้อมูล ถ่ายทำจนแล้วเสร็จ ใช้เวลาร่วมทำ 6 เดือน ทำให้ส่งผลกระทบต่อโครงการจัดทำหนังสือเล่มเล็กไปด้วย แต่อย่างไรก็ตามผลงานที่ออกมาตอบโจทย์ความต้องการของศูนย์และผู้สนใจกิริออาดีเป็นจำนวนมาก ซึ่ง ศกว.ควรมีการคัดลอก VCD เหล่านี้เพื่อเผยแพร่ในวงกว้างต่อไป โดยโหนดได้แนบต้นฉบับมาพร้อมรายงานฉบับนี้แล้ว
4. Node ที่จะทำหนังสือเล่มเล็ก ควรมีการลดภารกิจอื่นๆของโหนด จะทำให้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และได้ผลงานตามช่วงเวลาที่กำหนดได้ ที่สำคัญทีมงานควรมีความสนใจและรักการเขียนเป็นชีวิตจิตใจจะทำให้ผลงานน่าสนใจและน่าอ่านมากยิ่งขึ้น
5. โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นทุกโครงการที่มีการจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว ศกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ควรมีการจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็กในหลายๆลักษณะ และควรมีการจัดทำ

ในรูปแบบ VCD ด้วย เพราะได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์เป็นอย่างมาก จะทำให้ผลการวิจัยถูกนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

6. สกว.ควรมีการจัดพิมพ์ เผยแพร่ผลงานเขียนเหล่านี้ให้เร็วที่สุด เพื่อประโยชน์ของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคได้อย่างแท้จริง ทำให้เห็นผลงานวิจัย พลังการแก้ปัญหา 3 จชต.ได้ด้วยองค์ความรู้ที่ยังประโยชน์ให้ผู้อื่น

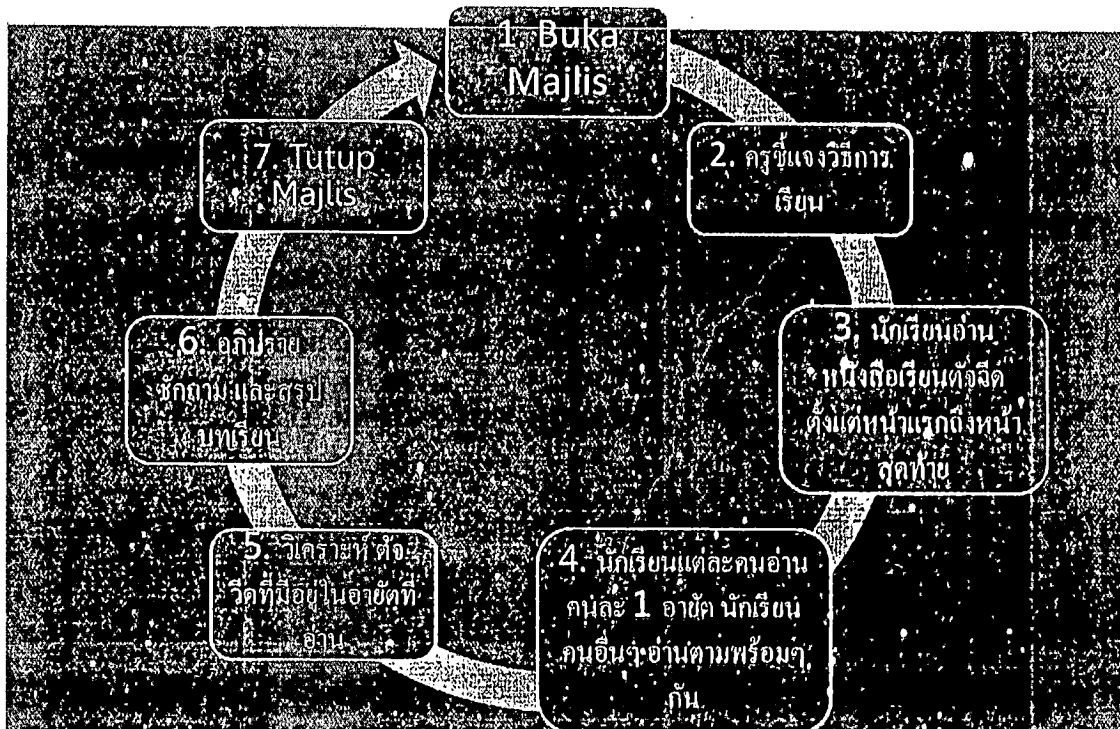
ภาคผนวก

ร่างหนังสือเล่มเล็ก

การสอนตั้งจิตรูปแบบกาลามูลลอฮ์

โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามูลลอฮ์ได้ให้ครูผู้สอนลงมือภาคปฏิบัติในการสอนตั้งจิตและนายสุนทร ปิยะวสันต์ ในฐานะผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการและทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำในเรื่องวิชาการ ได้นำวิธีการสอนแบบต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนตั้งจิต ครั้งนี้ขอนำเสนอวิธีสอนตั้งจิตที่ได้ผลเชิงประจักษ์ 4 วิธี ดังนี้

1. การสอนแบบ Baca Kulit Ke Kulit

การสอนแบบนี้ประยุกต์จากการสอนกีรออาตี รูปแบบที่ 2 Kesikal Individu ในภาษาอินโดนีเซียหรือ Kelumpak Perseorangan ในภาษามาลายู เป็นการสอนที่ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรียนตั้งจิตตั้งแต่นำแรกจนถึงหน้าสุดท้ายพร้อมๆ กันทุกวัน แล้วนักเรียนจะใช้ทักษะการอ่านอายัดอัล-กุรอานรวมทั้งวิเคราะห์และสังเคราะห์ฮุกุมตั้งจิตที่มีอยู่ในอายัดอัล-กุรอานที่อ่านโดยใช้ขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นฮาลากอฮ์
- ให้ซาลาม
- อ่านดูมาก่อนเรียน
- ถามทุกข์สุข

ขั้นตอนที่ 2 ครูชี้แจงวิธีการเรียนให้นักเรียนเข้าใจ ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

ขั้นตอนที่ 3 ให้นักเรียนทุกคนอ่านหนังสือเรียนตั้งจิตตั้งแต่น้ำแรกจนถึงน้ำสุดท้ายพร้อมๆ กัน โดยใช้เวลาโดยประมาณ 15 นาที ในระยะแรกนักเรียนจะยังอ่านไม่คล่องเท่าที่ควร ครูควรเริ่มต้นให้นักเรียนอ่าน 3-4 หน้าก่อน แล้วค่อยเพิ่มจำนวนหน้าไปเรื่อยๆ จนครบถึงน้ำสุดท้าย เทคนิคนี้ช่วยให้นักเรียนจำและมีความแม่นยำให้สุกมัจจิตมากและสามารถอ่าน

อาขัตต่างๆ ถูกต้องตามสุกมัจจิต ผลพลอยได้ประการหนึ่ง ก็ เนื่องจากหนังสือเรียนตั้งจิตเขียนเป็นภาษามาลาญูวี่ นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษามาลาญูวี่ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

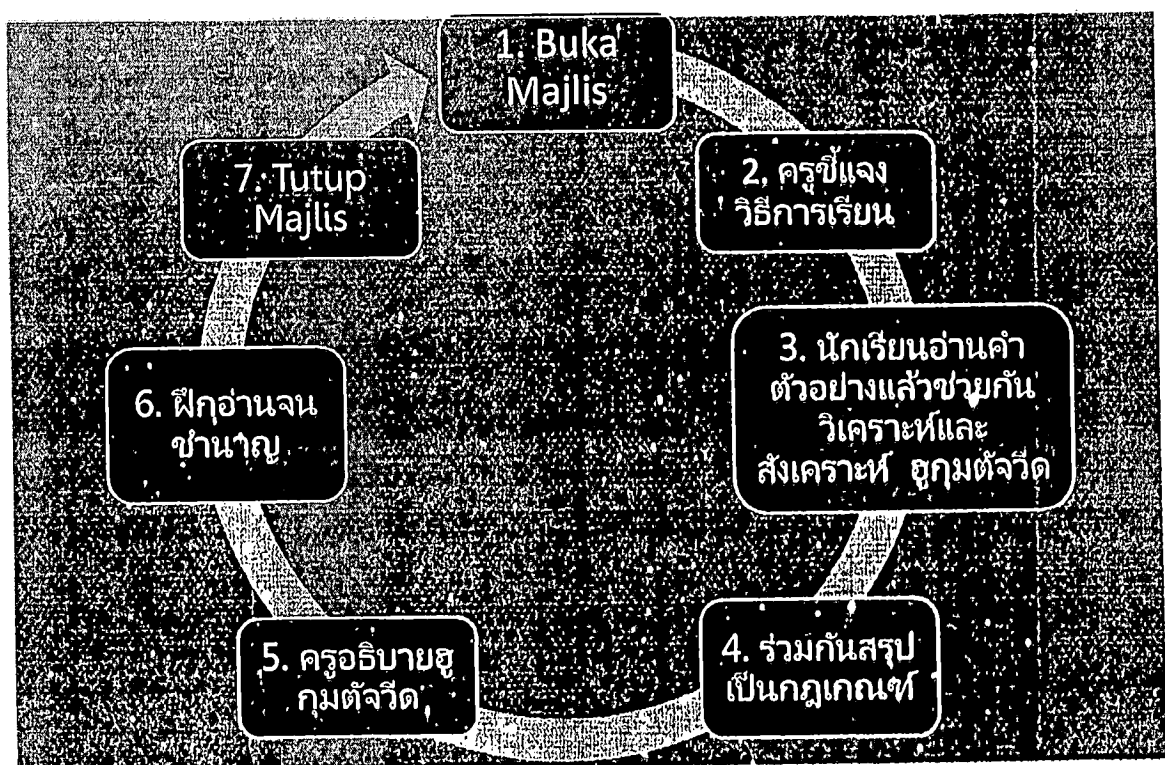
ขั้นตอนที่ 4 นักเรียนเวียนกันอ่านอาขัตอัล-กูรออันคนละ 1 อาขัต นักเรียนคนอื่นๆ อ่านตาม

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อนักเรียนอ่านอาขัตอัล-กูรออัน 1 อาขัตจบแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์สุกมัจจิตที่มีอยู่ในอาขัตอัล-กูรออันที่อ่าน นักเรียนคนอื่นๆ ตั้งใจฟังพร้อมกับพิจารณาว่าเพื่อนวิเคราะห์สุกมัจจิตถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องให้นักเรียนช่วยกันให้ความเห็น

ขั้นตอนที่ 6 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและซักถามในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุกมัจจิต ครูพยายามกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและตั้งคำถาม และส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามคำถามกันเอง เมื่อนักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเองไม่ได้จริงๆ ครูจึงค่อยให้คำตอบที่หลัง

ขั้นตอนที่ 7 Tutup Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านคู่อาต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและที่เห็นเหมาะสม

2. การสอนแบบอุปนัย (Inductive Method)

การสอนแบบนี้เป็นการสอน โดยให้นักเรียนอ่านและพิจารณาจากคำตัวอย่างหลายๆ คำแล้วให้นักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปตัวจากคำตัวอย่างที่มีอยู่ในอาขัตอัล-กรุอาน นำมาสรุปเป็นกฎเกณฑ์ตามความเข้าใจของตนเอง สุดท้ายครูให้ความรู้สรุปตัวที่ถูกต้องภายหลัง โดยใช้ขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นฮาลากอช
- ให้ซาลาม
- อ่านดูอาก่อนเรียน
- ถามทุกข์สุข

ขั้นตอนที่ 2 ครูชี้แจงวิธีการเรียนให้นักเรียนเข้าใจ ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

ขั้นตอนที่ 3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนร่วมกันอ่านคำตัวอย่างที่ครูเตรียมให้ แล้ววิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกฎเกณฑ์ตามความเข้าใจของกลุ่มพร้อมกับตัวแทนกลุ่มนำเสนอกฎเกณฑ์ของกลุ่มให้เพื่อนๆ ฟัง

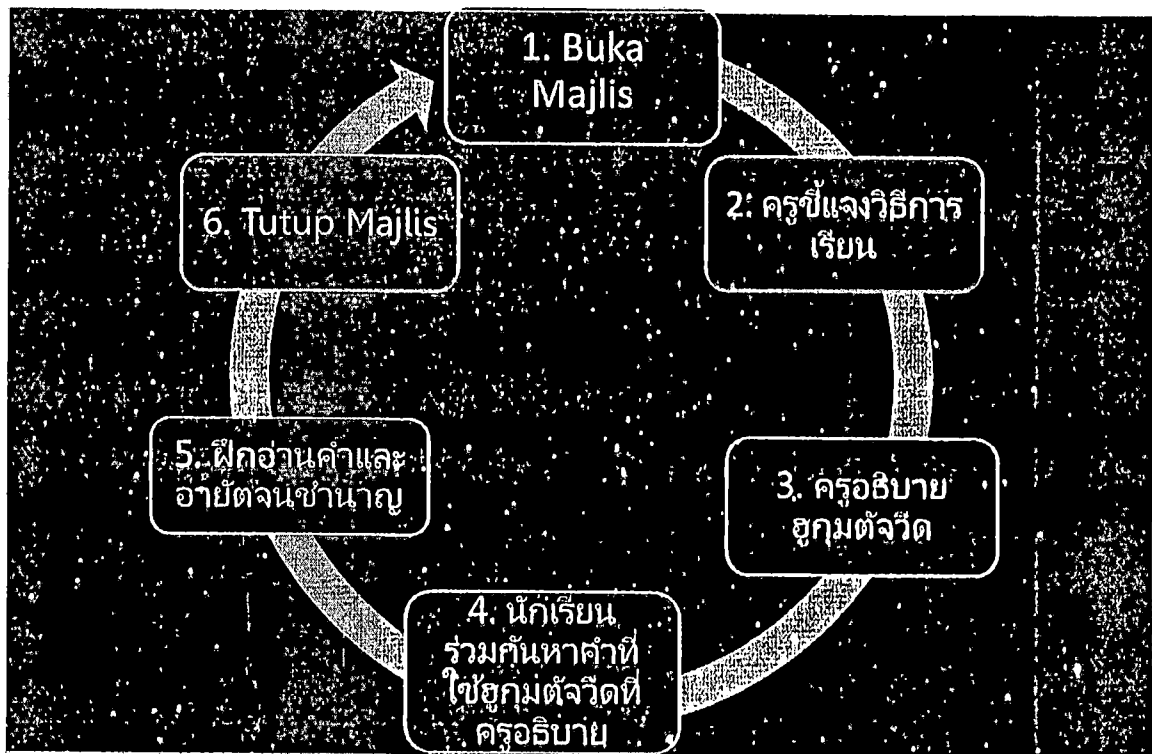
ขั้นตอนที่ 4 นักเรียนร่วมกันสรุปเป็นกฎเกณฑ์ตามความเข้าใจของทุกกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 5 ครูอธิบายสรุปตัว

ขั้นตอนที่ 6 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำและอาขัตพร้อมๆ กัน ฝึกอ่านในกลุ่มย่อย อ่านเป็นคู่และอ่านเป็นรายบุคคลจนเกิดความชำนาญ

ขั้นตอนที่ 7 Tutup Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านดูอาต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและที่เห็นเหมาะสม

3. การสอนแบบนิรนัย (Deductive Method)

การสอนแบบนี้เป็นการสอนจากฮุกุมตัจวิดไปสู่ตัวอย่างคำ โดยครูอธิบายฮุกุมตัจวิดให้นักเรียน ฟังพร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วนักเรียนหาตัวอย่างคำที่มีอยู่ในอายัตอัล-กุรอานที่สอดคล้องกับฮุกุมตัจวิดที่ครูอธิบาย สุดท้ายนักเรียนฝึกอ่านคำและอายัตต่างๆ จนเกิดความชำนาญ โดยใช้ขั้นตอนการสอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นฮาลากอส
- ให้ซาลาม
- อ่านดูอาก่อนเรียน
- ทามทุกซ้ดซุข

ขั้นตอนที่ 2 ครูชี้แจงวิธีการเรียนให้นักเรียนเข้าใจ ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

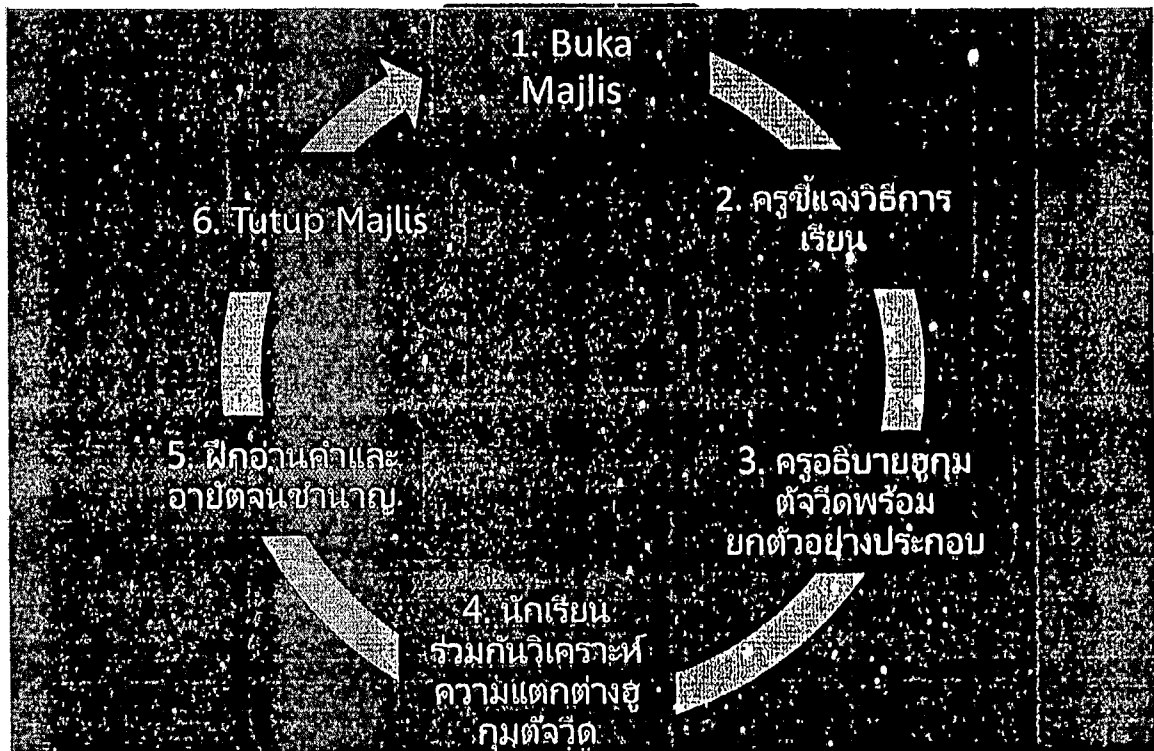
ขั้นตอนที่ 3 ครูอธิบายฮุกุมตัจวิดที่จะให้นักเรียนฝึกอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันหาคำตัวอย่างที่ใช้ฮุกุมตัจวิดที่ครูอธิบายไปให้แล้วพร้อมกับตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำตัวอย่างของกลุ่มให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วประมวลคำที่ใช้ตรงกับฮุกุมตัจวิดดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำและอาขัณฑ์พร้อมๆ กัน ฝึกอ่านในกลุ่มย่อย อ่านเป็นคู่ และอ่านเป็นรายบุคคลจนเกิดความชำนาญ

ขั้นตอนที่ 6 Tutup Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านคู่มือต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและที่เห็นเหมาะสม

4. การสอนแบบเปรียบเทียบ (Comparative Method)

การสอนแบบนี้เป็นการสอนเชิงเปรียบเทียบ ครูนำเสนอให้นักเรียนชุกมตัจวิดโดยการอธิบายเชิงเปรียบเทียบพร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้ขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นฮาลากอซ
- ให้ซาลาม
- อ่านคู่มือก่อนเรียน
- ถามทุกข์สุข

ขั้นตอนที่ 2 ครูชี้แจงวิธีการเรียนให้นักเรียนเข้าใจ ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

ขั้นตอนที่ 3 ครูอธิบายชุกมตัจวิดที่จะให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

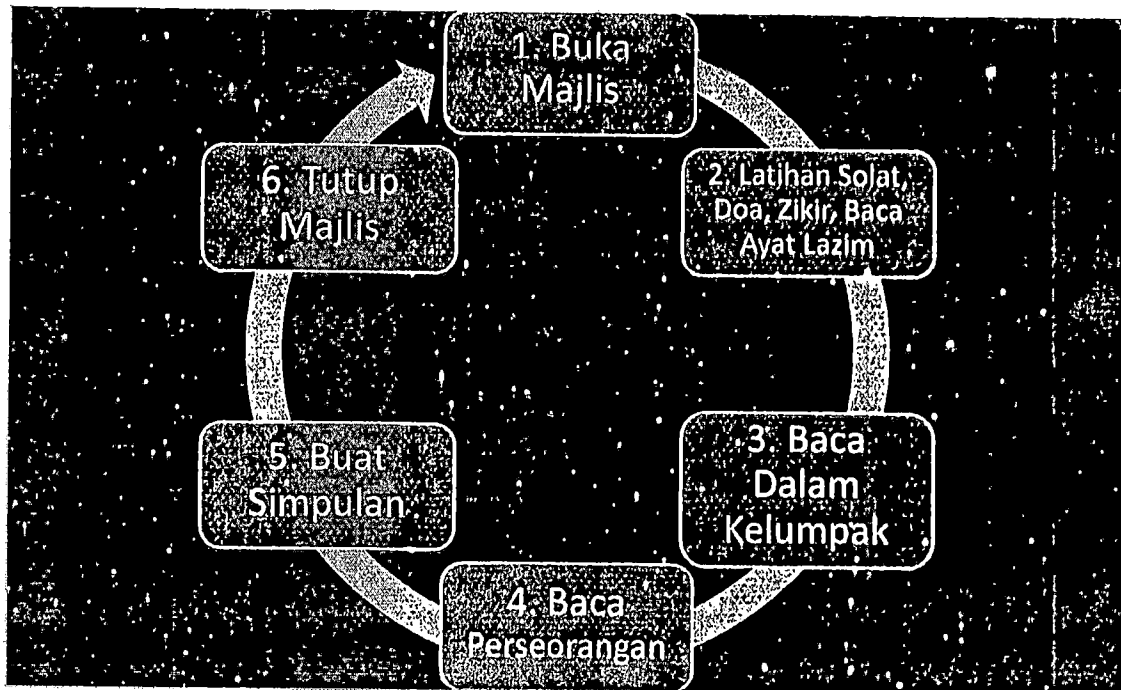
ขั้นตอนที่ 4 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของชุด
ภูมิ ตั้ววัดที่ครูอธิบายไปให้แล้วพร้อมกับตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำตัวอย่างของกลุ่มให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำและอาขัณฑ์พร้อมๆ กัน ฝึกอ่านในกลุ่มย่อย อ่านเป็นคู่ และอ่านเป็น
รายบุคคลจนชำนาญ

ขั้นตอนที่ 6 Tutup Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านคุอาต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและ
ที่เห็นเหมาะสม

การสอนกีรออาตีรูปแบบกาลามุดลอฮ์

กระบวนการ

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นซาลากอฮ์
- ให้ซาลาม
- อ่านดูอาก่อนเรียน
- ถามทุกข์สุข

ขั้นตอนที่ 2 Latihan Solat, Doa, Zikir, Baca Ayat Lazim ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเสมือนจริง ใช้เวลาโดยประมาณ 5

นาที

ขั้นตอนที่ 3 Baca Dalam Kelompok เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนอ่านบททวน โดยเฉลี่ยวันละ 11 หน้า ใช้เวลา

โดยประมาณ 10 นาที โดยใช้เทคนิค

- ครูอ่านให้นักเรียนอ่านตาม
- ตัวแทนนักเรียนอ่านนำให้เพื่อนๆ อ่านตาม
- ครูกับนักเรียนอ่านพร้อมกัน
- ครูหรือตัวแทนนักเรียนชี้คำให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมๆ กัน
- ให้นักเรียนฝึกอ่านในกลุ่มย่อย โดยจัดแบบกลุ่มคละกันระหว่างนักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วกับนักเรียนที่เรียนรู้ช้า กลุ่มละ 5 คน หรือฝึกอ่านเป็นคู่ ครูคอยดูแลให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ค่อยตั้งใจฝึก

ขั้นตอนที่ 4 Baca Perscorangan ใช้เวลาโดยประมาณ 30 นาที โดยใช้เทคนิค

- นักเรียนยังคงนั่งในฮาลากอฮุ
- นักเรียนคนที่ 1 เข้ามานั่งอ่านหน้าครู อ่านเสียงดังให้เพื่อนๆ ได้ยินด้วย
- นักเรียนคนอื่นๆ เปิดหนังสือหน้าเดียวกันกับนักเรียนคนที่ 1 นั่งฟัง ดู ชี้ และอ่านตามเบาๆ
- ให้นักเรียนหมุนเวียนเข้ามานั่งอ่านหน้าครูทีละคน นักเรียนคนอื่นๆ ต้องนั่งอ่านตามเบาๆ
- ในขณะที่ครูฟังนักเรียนอ่าน ครูต้องเฝ้าดูพฤติกรรมนักเรียนคนอื่นๆ ด้วย

ขั้นตอนที่ 5 Buat Simpulan ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยใช้เทคนิค

- เลือกเนื้อหาที่นักเรียนอ่านยังไม่ค่อยคล่อง ให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมๆ กันอีกครั้ง
- อธิบายสุภาษิตจิด ครั้งละ 1 หัวข้อย่อย เช่น เรื่องสุภาษิตกอลกอลอฮุ ควรสอน 5 ครั้ง เพราะอักษร กอลกอลอฮุมี 5 ตัว เป็นต้น
- ซักถามความรู้เกี่ยวกับการอ่านหรือสุภาษิตจิด
- อบรมสั่งสอนและบ่มนิสัย เป็นการสร้างและปลูกฝังเรื่อง Akhlak Islamiyah
- พูดคุยประเด็นร้อนที่เกิดขึ้นในรอบสัปดาห์ โดยพิจารณาเลือกสรรเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน อาจะนำมาจากข่าวหน้า 1 ข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

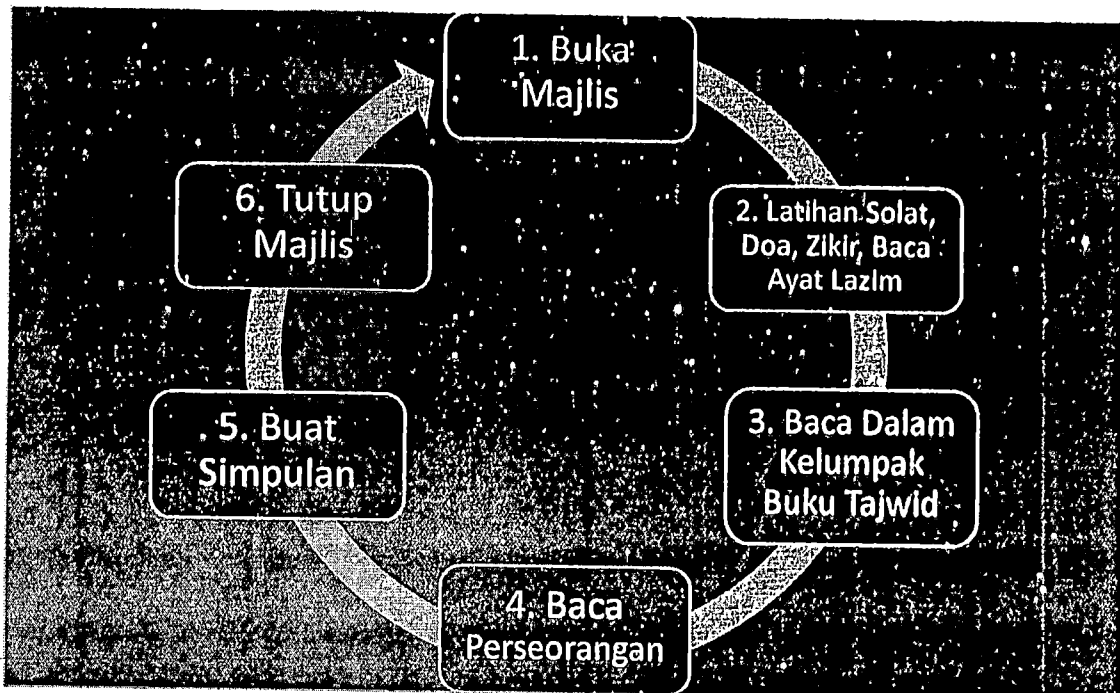
ขั้นตอนที่ 6 Tutup Majelis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านดุอาต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและที่เห็นเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การเข้าสอนและจบการสอนตรงเวลา
2. ดูแลให้นักเรียนขอตัดญาติทุกคนและทุกวัน
3. ควรควบคุมให้นักเรียนนั่งในฮาลากฮุดตลอดเวลา เป็นวิธีการตามศาสนาอิสลาม (Tarbiyah Islamiyah) ซึ่งได้ผลมาก
4. กระบวนการสอนมีความสำคัญมาก ช่วยให้ครูดำเนินการสอนโดยง่าย นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายเช่นเดียวกัน รวมทั้งนักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้
5. คอลีคอลาที่ไม่มีฮาลากฮุดต้องช่วยดูแลและควบคุมนักเรียน อาคารหลังคาจาก อาคารศูนย์จริยธรรมทั้งชั้นบนและชั้นล่าง เพื่อให้นักเรียนรีบเข้าฮาลากฮุด
6. ครูทุกท่านบันทึกผลการเรียนในสมุดบันทึกเป็นประจำ สม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน
7. มั่นวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนและผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกระยะอย่างสม่ำเสมอแล้วร่วมกันหาคำแนะนำในการแก้ปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน
8. ขณะนี้รถรับส่งนักเรียนมาถึงโรงเรียนโดยประมาณเวลา 07.45 น. สิ่งที่จะต้องช่วยกัน คือ ช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองที่มาส่งลูกสาย ถ้าจำเป็นต้องออกหนังสือจากโรงเรียน สำนักบริหารโรงเรียนก็พร้อมที่จะดำเนินการ ขอให้แจ้งให้ทราบ
9. การทำงานทุกอย่างย่อมพบปัญหาและอุปสรรค ทุกคนต้องยอมรับ แล้วร่วมกันหาคำแนะนำ พุดคุย ประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา สิ่งที่ต้องระวัง คือ อย่างเก็บหมักหมมปัญหาซึ่งจะแก้ยาก
10. อย่าลืมขอคู่มือให้เราเอง ครอบครัว คณะครูอาจารย์และบุคลากรกาตามูลนิธิ พร้อมทั้งลูกศิษย์ทุกคนด้วย

การสอนอัล-กุรอานรูปแบบกาลามุลลอฮ์

กระบวนการ

ขั้นตอนที่ 1 Buka Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที

- ให้นักเรียนนั่งเป็นฮาลากอส
- ให้ชาตาม
- อ่านดูมาก่อนเรียน
- ถามทุกข์สุข

ขั้นตอนที่ 2 Latihan Solat, Doa, Zikir, Baca Ayat Lazim ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเสมือนจริง ใช้เวลาโดยประมาณ 5

นาที

ขั้นตอนที่ 3 Baca Dalam Kelompok Buku Tajwid เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนอ่าน Hukum Tajwid ตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย (Teknik Kulit Ke Kulit) ใช้เวลาโดยประมาณ 10 นาที โดยใช้เทคนิค

- ในระยะแรกครูอ่านให้นักเรียนอ่านตามและอาจจะอ่านได้ไม่จบเล่ม ให้เริ่มครั้งละ 3-4 หน้า แล้วเพิ่มจำนวนหน้าขึ้นเรื่อยๆ จบครบทุกหน้า
- ตัวแทนนักเรียนอ่านนำให้เพื่อนๆ อ่านตาม
- ครูกับนักเรียนอ่านพร้อมกัน
- เมื่อนักเรียนเริ่มคล่อง ครูให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมๆ กัน
- ให้นักเรียนฝึกอ่านในกลุ่มย่อย โดยจัดแบบกลุ่มละ 5 คน หรือฝึกอ่านเป็นคู่ ครูคอยดูแลให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ค่อยตั้งใจฝึก

ขั้นตอนที่ 4 Baca Perseorangan ใช้เวลาโดยประมาณ 30 นาที โดยใช้เทคนิค

- นักเรียนยังคงนั่งในฮาลากอย
- นักเรียนคนที่ 1 อ่านหน้าอายัตที่ 1-10 อ่านเสียงดังให้เพื่อนๆ ได้ยินด้วย เมื่อนักเรียนอ่านจบอายัตสุดท้ายแล้ว ให้นักเรียนวิเคราะห์ฮุกุมตัจวิดที่มีอยู่ในอายัตสุดท้าย
- นักเรียนคนอื่นๆ เปิดหนังสือหน้าเดียวกันกับนักเรียนคนที่ 1 นั่งฟัง ดู ชี และอ่านตามเบาๆ พร้อมกับตั้งใจฟังฮุกุมตัจวิดที่เพื่อนวิเคราะห์ให้ฟัง หากมีข้อผิดพลาดให้ทุกคนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง
- นักเรียนคนที่ 2 อ่าน 10 อายัตต่อไป ทำกิจกรรมเช่นเดียวกันกับนักเรียนคนที่ 1
- ให้นักเรียนหมุนเวียนอ่าน 10 อายัตต่อไป นักเรียนคนอื่นๆ ต้องนั่งอ่านตามเบาๆ ดำเนินกิจกรรมเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบนักเรียนทุกคน
- ในขณะที่ครูฟังนักเรียนอ่าน ครูต้องเฝ้าดูพฤติกรรมนักเรียนคนอื่นๆ ด้วย

ขั้นตอนที่ 5 Buat Simpulan ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยใช้เทคนิค

- เลือกเนื้อหาที่นักเรียนอ่านยังไม่ค่อยคล่อง ให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมๆ กันอีกครั้ง
- ครูอธิบายฮุกุมตัจวิด ครั้งละ 1 หัวข้อตามที่เห็นสมควร
- ชักถามความรู้เกี่ยวกับการอ่านหรือฮุกุมตัจวิด
- อบรมสั่งสอนและบ่มนิสัย เป็นการสร้างและปลูกฝังเรื่อง Akhlak Islamiyah

- พุดคุยประเด็นร้อนที่เกิดขึ้นในรอบสัปดาห์ โดยพิจารณาเลือกสรรเรื่องที่เหมาะสมกับวัย
ของนักเรียน อาจจะนำมาจากข่าวหน้า 1 ข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

ขั้นตอนที่ 6 Tutup Majlis ใช้เวลาโดยประมาณ 5 นาที โดยให้นักเรียนอ่านดูาต่างๆ ที่ครูเลือกสรรและที่
เห็นเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การเข้าสอนและจบการสอนตรงเวลา
2. ดูแลให้นักเรียนขอสัตสุธาทุกคนและทุกวัน
3. ควรควบคุมให้นักเรียนนั่งในฮาลากฮุดตลอดเวลา เป็นวิธีการตามครูศาสตร์อิสลาม (Tarbiyah Islamiah) ซึ่งได้ผลมาก
4. กระบวนการสอนมีความสำคัญมาก ช่วยให้ผู้ดำเนินการสอนโดยง่าย นักเรียนเกิดการ
เรียนรู้โดยง่ายเช่นเดียวกัน รวมทั้งนักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้
5. คอลีกอลาที่ไม่มีฮาลากฮุดต้องช่วยดูแลและควบคุมนักเรียน อาคารหลังคาจาก อาคารศูนย์
จริยธรรมทั้งชั้นบนและชั้นล่าง เพื่อให้นักเรียนรีบเข้าฮาลากฮุด
6. ครูทุกท่านบันทึกผลการเรียนในสมุดบันทึกเป็นประจำ สม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน
7. มั่นวิเคราะห้พฤติกรรมการเรียนและผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกระยะอย่างสม่ำเสมอแล้ว
ร่วมกันชูรหาแนวทางในการแก้ปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน
8. ขณะนี้รรับส่งนักเรียนมาถึงโรงเรียนโดยประมาณเวลา 07.45 น. สิ่งที่จะต้องช่วยกัน คือ
ช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองที่มาส่งลูกสาบ ถ้าจำเป็นต้องออก
หนังสือจากโรงเรียน สำนักบริหาร โรงเรียนก็พร้อมที่จะดำเนินการ ขอให้แจ้งให้ทราบ
9. ฮาลากฮุดอัล-กูรอ่านนี้ต้องพยายามเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนเพื่อไปสู่ฮาลา
กฮุดตัฟิซ ต้องฝึกให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว พร้อม
ทั้งมีความแม่นยำในฮุกุม ตัจวิด
10. อีกประการหนึ่ง ฮาลากฮุดนี้ควรเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมในการเป็นอิหม่ามด้วย อัน
นี้เป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างให้นักเรียนมีภาวะผู้นำ

11. การทำงานทุกอย่างย่อมพบปัญหาและอุปสรรค ทุกคนต้องยอมรับ แล้วร่วมกันชুরอ พุดคุย ประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา สิ่งที่ต้องระวัง คือ อย่างเก็บหมักหมมปัญหาซึ่งจะแก้ยาก
12. อย่าลืมขอคู่อำให้เราเอง ครอบครัว คณะครูอาจารย์และบุคลากรกาตามูลนิธิ พร้อมทั้งถูกศิษย์ทุกคนด้วย

ตะวันเจิดฉาย

โดย

ชมรมอัครธรรมาและกิริยาดี ตำบลบุษยบุรี

ตะวันเจิดฉาย ส่องแสงเปล่งประกายอย่างไม่เคยสิ้นสุด ตะวันยังคงทำหน้าที่ในการสร้างประโยชน์แก่สิ่งมีชีวิตในโลกใบนี้ เสมือนดังความร่วมมือของการบริหารชมรมกีรธอาดี ตำบลอุโบะฮิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ที่สองประกายในด้านการร่วมมือกันพัฒนาชมรม เพื่อสร้างเด็กในชุมชนให้มีการเรียนรู้ อักษรอ่านอย่างมีระบบ

ทางคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มเล็กเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการบริหารจัดการชมรมต่างๆ ในชุมชน เพื่อการสร้างและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อักษรอ่านในชุมชนให้มีคุณภาพ ซึ่งทางผู้จัดได้มีการถอดบทเรียนในด้านการบริหารจัดการ โดยชมรมกีรธอาดี ตำบลอุโบะฮิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้ที่สนใจได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

การเริ่มต้นของการอยู่ร่วมกัน

กิริออาดีในตำบลลูโบะยิไร เกิดขึ้นจากที่ประธานชมรมปัจจุบัน (นายคือมัง มีชา) กับ อาจารย์ มะนาเส สาแม็ง ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากป้ายประกาศของมหาวิทยาลัยฟาตอนี เมื่อเดือน เมษายน 2549 ที่เชิญชวนผู้สนใจเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนการสอนอัลกุรอานแบบกิริออาดี บุคคลทั้งสองจึงประสานครูและผู้สนใจในพื้นที่ หมู่ 3 และหมู่ 7 ของตำบลลูโบะยิไร ให้เข้าร่วมการ อบรม ซึ่งมีผู้สนใจรวม 10 คน เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว จากการเข้าร่วมการอบรมในครั้งนี้ มีผู้ที่สอบ ผ่านการสอนด้วยระบบกิริออาดี จำนวน 6 คน ดังนั้น หมู่ 3 และหมู่ 7 จึงเป็นหมู่ที่เฝ้าระวังที่เกิดการ เรียนการสอนระบบกิริออาดี

ต่อมา.....ก็มีครูสอนอัลกุรอาน หมู่ 2 เข้าอบรมต่อและหมู่อื่นๆก็มีโอกาสเข้าร่วมอบรมการ สอนกิริออาดีตามไปด้วย จึงได้มีการเปิดสอนในหมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้านจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนส่วน ใหญ่มีอายุระหว่าง 5 -15 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่กำลังเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดของรัฐและเอกชน ผลจากการนำความรู้จากการอบรมมาสอนให้กับเด็กๆใน พื้นที่ พบว่า การเรียนการสอนกิริออาดี เป็นวิธีการสอนที่ทันสมัยและรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนมีการเรียน เรียนรู้ที่ดีกว่า เร็วกว่า เข้าใจมากกว่าและมีมารยาทที่ดีมากกว่า ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและ คนในชุมชน

กิริออาดีเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยแก่เด็กในชุมชนของพื้นที่ตำบลลูโบะยิไร การจัดการเรียนอัลกุรอานแบบกิริออาดีจากที่มี 10 แห่ง ปัจจุบันในปี 2560 ได้ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 16 แห่ง ชมรมได้พัฒนาครู ทำให้มีครูผู้สอนทั้งหมด 75 คน มีเด็กที่เรียนทั้งหมด 1,225 คน ซึ่งเป็น ผลลัพธ์ของการบริหารจัดการ ชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีตำบลลูโบะยิไร ที่มีประสิทธิภาพจาก กระบวนการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในด้านการบริหารจัดการของ ชมรมอัลกุรอานและกิริออาดีในด้านปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อศูนย์และต่อชมรมกิริออาดี โดย ยึดมั่นตามหลักคำสอนในอัลกุรอานดังนี้

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ
عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ (سورة آل عمران: 103)

ความว่า “และพวกเจ้าจงยึดสายเชือกของอัลลอฮ์ (ศาสนาของอัลลอฮ์) ในทุกๆส่วนทั้งหมด และจงอย่าแตกแยกกัน และจงรำลึกถึงความเมตตาของอัลลอฮ์ที่มีต่อพวกเจ้า ขณะที่พวกเจ้าเป็นศัตรูกัน แล้วพระองค์ได้ทรงทำให้หัวใจของพวกเจ้ามีความสนิทสนมกัน และพวกเจ้าก็กลายเป็นพี่น้องกันด้วย

ความเมตตาของพระองค์ และพวกเจ้าเคยอยู่บนปากหลุมของไฟนรก แล้วพระองค์ก็ทรงช่วยพวกเจ้าให้
พ้นจากปากหลุมแห่งไฟนรกนั้น”

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ: (104)

ความว่า “และจงให้มีขึ้นจากพวกเจ้า ซึ่งคณะหนึ่งที่จะเชิญชวนไปสู่ความดีและใช้ให้กระทำ
สิ่งที่ชอบ และห้ามมิให้กระทำสิ่งที่มีชอบและชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ได้รับความสำเร็จ”

ชมรมเกิดขึ้นเมื่อไหร่กัน ??????????

เมื่อครั้งที่ อบต.เรียกประชุมในวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการสนับสนุน
งบประมาณ จาก อบต.ต่อการสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มต่างในชุมชน ซึ่งมีผู้เข้าประชุมประมาณ
30 คน ประกอบด้วย ตัวแทนครูกีรธอาติในตำบล ครูตาดีกา ผู้นำศาสนา กลุ่มสตรี อสม. แต่ส่วนใหญ่
เป็นครูผู้สอนกีรธอาติ จากทั้ง 8 หมู่บ้านของตำบลลูโบะยิไร

จากการประชุมครั้งนี้ทางกลุ่มครูผู้สอนกีรธอาติจึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งชมรมกีรธอาติใน
พื้นที่ จึงเป็นที่มาของ “ชมรมอัลกุรอานและกีรธอาติตำบลลูโบะยิไร” เป้าหมายเพื่อให้สามารถได้รับ
การสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. และเพื่อร่วมกันค้นหาวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้ง
ตำบล นอกจากนี้ทางกลุ่มมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในฐานะครูผู้สอนกีรธอาติ
ด้วยกันและร่วมสนับสนุนศูนย์กีรธอาติประจำหมู่บ้านให้มีคุณภาพมากขึ้น ในวันดังกล่าวมีการ
คัดเลือกตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการ มีการเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ
และมีนักวิชาการศึกษา ของ อบต. เป็นผู้ประสานงาน รวมคณะกรรมการจำนวน 8 คน เป็นผู้
เริ่มต้น และมีที่ปรึกษาจาก อบต. 1 คน

โดยสิ่งที่ทางชมรมคาดหวังต่อการก่อตั้งชมรมในระยะยาว คือ มีความสามัคคี สามารถขึ้น
หยัดบนลำแข้งของตนเอง และมีรายได้เป็นของชมรม ส่วนความคาดหวังในอนาคตของ อบต. ต่อ
ชมรม คือ ชมรมมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับ

กลุ่มอื่นๆ และนำไปสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต ซึ่งปัจจุบันได้เป็นแบบอย่างต่อชุมชนทำให้เกิดชมรมอีหม่ามและชมรมตาดีกาในชุมชนตามลำดับ

มีชมรมแล้วคืออะไร ?????

ชมรมอัลกุรอานและกีรออาตีดำบลุโบ๊ะอีไรมีสมาชิกที่เปิดทำการสอนอัลกุรอาน 16 ศูนย์ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่มีใจรักต่ออัลกุรอาน ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้นสะดวกและง่ายเพราะทุกคนตระหนักรู้ว่าคุณค่าของอัลกุรอานนั้นมากมายมหาศาล

เมื่อมีการรวมตัวกันแล้วทางชมรมมีแนวคิดที่จะพัฒนากลุ่มสมาชิกในด้านต่างๆ ตลอดเวลาที่ได้บริหารจัดการชมรมไม่ใช่แค่เฉพาะการรวมกลุ่มอย่างเดียว แต่ชมรมยังได้มีมติในการกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ของแต่ละศูนย์และกำหนดทิศทางต่างๆ ดังนี้

- มีการพัฒนาในลักษณะการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นซึ่งเน้นการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม
- มีการกำหนดวันเปิดและปิดการเรียนการสอน ตลอดจนการเก็บค่าบำรุงต่างๆ
- มีแผนปฏิบัติงานประจำปีเพื่อให้มีความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ
- มีการประชุมสัญจรประจำเดือนของชมรม
- มีการทัศนศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างประเทศ
- มีการจัดการอบรมครูผู้สอนปีละครั้ง
- มีการจัดตั้ง *สหกรณ์ฮาฏอเราะห์* เพื่อเป็นแหล่งงบประมาณที่ยั่งยืนของชมรม
- มีการผลักดันให้เกิดโรงเรียนฮาฟิซเพื่อท่องจำอัลกุรอานในชุมชน ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหาร

จัดการของชมรมและชมรมสามารถดึงชุมชนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารแต่ละศูนย์อีกด้วย

จากการบริหารจัดการเช่นนี้หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของชมรม จึงได้มีการสนับสนุนงบประมาณในบางส่วน เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาและบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

รู้ด้วยแหละว่าชมรมก้าวอย่างไร ?????

ก้าวแรกและก้าวต่อไปในการทำงานในด้านการบริหารจัดการชมรมกีรออาตีล้วนแต่มีเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าติดตามดังประเด็นต่อไปนี้

1.การบริหารจัดการต่อศูนย์ ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการชมรมต่อศูนย์กีร้อาติ กิจกรรมที่ชมรมได้ติดตามการบริหารจัดการศูนย์กีร้อาติ ประกอบด้วยการติดตามดังนี้

1.การบันทึกข้อมูลศูนย์และโรงเรียนสอนอัล-กูรอาน ประกอบด้วย

1.1 ประวัติของศูนย์และโรงเรียนสอนอัล-กูรอาน

1.2 วัตถุประสงค์

1.3 พันธกิจ

1.4 โครงสร้างการบริหารของศูนย์และโรงเรียนสอนอัล-กูรอาน

1.5 บทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ

1.6 ข้อมูลผู้บริหาร

1.7 แผนภูมิแสดงข้อมูลครู

1.8 แผนภูมิแสดงข้อมูลนักเรียน

1.9 จรรยาบรรณครูที่ศูนย์และโรงเรียนกำหนด

1.10 มาตรฐานศูนย์และโรงเรียนในความคาดหวังของศูนย์และโรงเรียน

1.11 มาตรฐานผู้บริหารในความคาดหวังของศูนย์และโรงเรียน

1.12 มาตรฐานครูในความคาดหวังของศูนย์และโรงเรียน

1.13 มาตรฐานนักเรียนในความคาดหวังของศูนย์และโรงเรียน

1.14 ทำเนียบที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิประจำศูนย์และโรงเรียน

1.15 รายชื่อคณะกรรมการประเมินภายนอก

1.16 หน่วยงานภาคีสันับสนุนและการให้การสนับสนุน

2.การท่องจำดูอาฮ์ประจำวัน

3.การท่องจำอัล-กูรอาน

4.การประเมินการละหมาด

5.การประเมินการวุฎอ

6.การประเมินการอ่านอัล-กูรอาน

7.การประเมินครูผู้สอนอัล-กูรอาน

8.การประเมินผู้บริหารศูนย์และโรงเรียนสอนอัล-กูรอาน

9.การประเมินศูนย์และโรงเรียนสอนอัล-กูรอาน

2.ชมรมมีการจัดกิจกรรมตามวันสำคัญของปฏิทินอิสลาม

3.ทัศนศึกษาดูงาน

4.อบรมครู แนะนำและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5.จัดกิจกรรม คอด้มอัลกุรอาน ประจำปี

Highlight ของชมรม

@@@@@ ภายใต้การบริหารจัดการชมรมได้มีการก่อตั้งและเปิดสอนโรงเรียนฮาฟิซ เพื่อ
ท่องจำ อัลกุรอานในชุมชนซึ่งเปิดรับสมัครเด็กนักเรียนทั้งในและนอกพื้นที่@@@@@

ความสุขของชมรม

คือ การรับรู้ถึงข่าวสารของสมาชิก การประสานงาน การทำงานเป็นทีมและการมีปฏิสัมพันธ์ มี
มิตรไมตรีที่ดีต่อกัน หรือที่เรียกว่า การก้าวไปด้วยกัน ทำให้คนในชมรมทำงานอย่างมีความสุข เป็นสิ่งที่
ยั่งยืนและสามารถต่อยอดไปสู่การก้าวในขั้นต่อไป

ไม่เพียงเท่านั้น>>>> สิ่งที่จะก้าวต่อไป

ชมรมคาดหวังว่าจะก้าวต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เสมือนดังดวงตะวันที่เจิดจรัส ส่องแสงเปล่ง
ประกายที่ไม่มีวันหยุด เพื่อสร้างประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ และพยายามดำเนินการให้ถึงเป้าหมาย
ตามที่ชมรมได้วางไว้

<<<<<<<<หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่สนใจและผู้ผู้อ่านหนังสือเล่มเล็กเล่มนี้ กรุณาให้ชมรมได้ก้าว
ไปถึงจุดหมายที่วางไว้ อินชาอัลลอฮุ อามีนนนวนนนนน>>>>>>>>

บทเรียนชมรม/ข้อเสนอแนะ

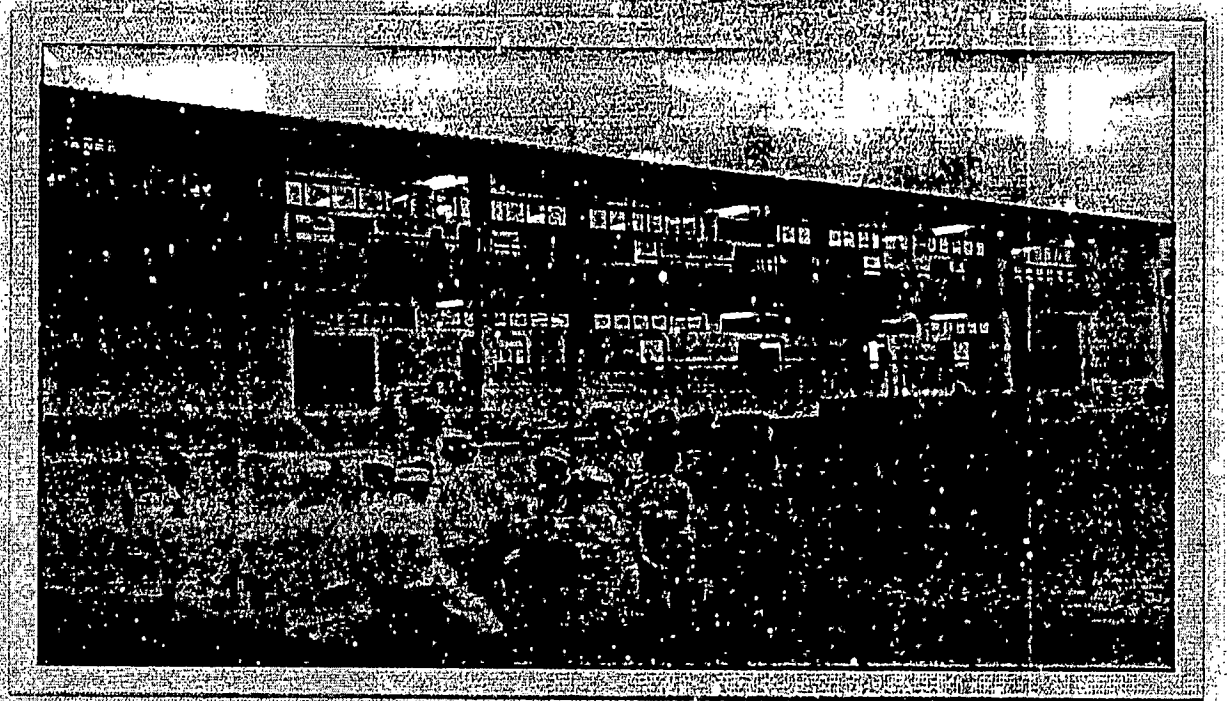
การจัดองค์กรหรือการรวมกลุ่มนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับการวางระบบเศรษฐกิจให้ดี เพราะทุกความ
เคลื่อนไหวจะต้องมีงบประมาณเป็นปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อให้องค์กรนั้นสามารถยืนหยัดได้ด้วยตัวเองได้ ถ้า
หากเราจะขับเคลื่อนองค์กรของเราโดยยึดมั่นจากหน่วยงานหรืออาศัยหน่วยงานต่างๆอย่างเดียว การ
ทำงานขององค์กรนั้นจะไม่มีที่ยืนและไม่มั่นคง เพราะฉะนั้นควรที่จะยืนหยัดด้วยตัวขององค์กรเอง

ท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา

ตามอัชยาศัย

กีรออาดี มะนังดาลำ

ตำบลมะนังดาลำ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ภายใต้ วิถี ศรัทธา ในปัญญาของพระผู้เป็นเจ้า

คำนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ มีนโยบายชัดเจนที่จะบริหารจัดการตำบลเพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนในตำบลทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย บนหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนซึ่งประกอบด้วย 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2) องค์กรท้องที่ 3) ผู้นำศาสนา กลุ่มกิจกรรมองค์กรต่างๆ และ 4) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและนอกพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการคิด ร่วมเสนอแนะแนวทาง และปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพทรัพยากรที่มีอยู่ในตำบลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนในตำบลมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความสุขอย่างสมดุล แห่งกาย จิต สังคม ปัญญา ตลอดจนทั้งสภาพทางสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ดังวิสัยทัศน์ “อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ร้อยเรียงวิถีชุมชนสู่การพัฒนาตำบลอย่างยั่งยืน ”

การบริหารจัดการตำบลตามวิสัยทัศน์และนโยบายข้างต้น ต้องใช้เวลาในการขับเคลื่อนเป็นระยะเวลาพอสมควร แต่ในวันนี้ การขับเคลื่อนตามแนวทางดังกล่าวกำลังขับเคลื่อนไปอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น หลังจากองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำทำข้อตกลงความร่วมมือการวิจัยกับ สกว.

กิริยาอาตมะนั่งดูลำ

อบต.เปิดกิริยาอาตมะหรือ? / ทำได้หรือ? / ทำแบบไหน? / ทำอย่างไร? / แล้วขั้นตอนของการดำเนินงานทางอบต.ทำอย่างไร?

นี่คือคำถามที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นได้รับภายหลังจากที่ได้เปิดการเรียนการสอนกิริยาอาตมะขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เหตุผลที่เขาถามอาจเป็นเพราะว่า ไม่เคยมีพื้นที่ไหนที่เปิดการเรียนการสอนกิริยาอาตมะภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือพูดง่ายๆ องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดเอง / ใช้งบประมาณของตนเอง

ขอท้าวความนิดหนึ่ง ก่อนที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะเริ่มเปิดการเรียนการสอนอ่านอัล กุรอานระบบกิริยาอาตมะในตำบลมะนังดาลำนั้น ทางผู้บริหารท้องถิ่นมีแนวคิดในการบริหารท้องถิ่นที่ชัดเจนในการที่จะพัฒนาตำบลภายใต้แนวคิดและวิสัยทัศน์ดังนี้

แนวคิด

จากวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ คือ “สังคมที่พึงประสงค์ของมะนังดาลำในอนาคตควรมีลักษณะเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม รู้เท่าทันโลก มีความสามัคคี มีวินัย มีคุณธรรมตามหลักศาสนา มีเสรีภาพ มีความยุติธรรม มีความเมตตา กรุณาและคนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ เศรษฐกิจสมดุล สิ่งแวดล้อมยั่งยืนเคารพในสิทธิมนุษยชน สันติกับเพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมชุมชน” ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำได้นำบทบัญญัติ

อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ตรัสไว้ว่า “แท้จริง อัล-กุรอานนี้ นำสู่ทางที่เที่ยงตรงยิ่ง และแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาที่ประกอบความดีทั้งหลายว่า สำหรับพวกเขานั้นจะได้รับการตอบแทนอันยิ่งใหญ่” (สุเราะฮ์ อัล-อิสรอ :9)

นอกจากนี้ อัล-กุรอานยังเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ยิ่งใหญ่ตลอดกาลจนถึงวันสิ้นโลก เป็นธรรมนูญแห่งชีวิตของประชาชาติมุสลิมที่ครอบคลุมทุกๆ ด้าน ทั้งเรื่องระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคมและประชาชาติ สำหรับ 5 โองการแรก ที่ถูกประทานลงมานั้นมีความว่า

“จงอ่านด้วยพระนามของพระเจ้าผู้ทรงสร้าง พระองค์ทรงสร้างมนุษย์จากก้อนเลือด จงอ่านเถิดและพระเจ้าของเจ้าผู้ทรงเกียรติยิ่ง ทรงสอนการใช้ปากกา ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (อัล กุรอาน 96/1-5)

จากความสำคัญของพระคำรัสของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและต้องการให้คนในชุมชนได้เรียนรู้และเข้าถึงการเรียน การสอนอ่านอัล-กุรอาน แบบมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำจึงได้ทำโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีขึ้น หลักสูตรที่นำมาอบรมนั้นได้นำเอาหลักสูตรกีรออาตี ซึ่งเป็นหลักสูตรของอังญิละฮ์ลัน สาลิม ชัรกาซี พ่อค้าชาวอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นผู้คิดค้นหลักสูตรนี้ขึ้นแทนหลักสูตรเดิมที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ที่ผู้เรียนเรียนแล้วประสบปัญหาไม่รู้จักพยัญชนะอาหรับ อ่านออกได้ช้ามาก และไม่เกิดการจดจำ ท่านจึงคิดค้นหลักสูตรที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน อยากเรียนรู้ สามารถอ่านออกได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจในความหมายของพระคัมภีร์ได้อย่างถูกต้อง และถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำจึงเปิดการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี ภายใต้ชื่อโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีเมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 ในที่สุด

เส้นทางการพัฒนา

ตั้งแต่อดีตจนถึง พ.ศ. 2548 ในพื้นที่ อบต.มะนังดาลำ เด็กๆ เขาชนได้ศึกษาและเรียนรู้การอ่านอัล-กุรอานกันเอง โดยผู้ปกครองเป็นผู้นำนักเรียนไปฝากกับโต๊ะอิหม่าม หรือโต๊ะครูหรือผู้ที่มีความรู้และสามารถสอนอ่านอัล-กุรอานได้ เป็นผู้สอนอ่านให้แก่เด็ก ๆ ทำให้เด็กๆ กระจายตัวกันเรียนไปตามบ้านเรือนของผู้สอน ส่วนใหญ่พบว่าโต๊ะครูที่เป็นขอมรับนับถือของคนทั่วไป จะมีเด็กมาเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูผู้สอนต้องรับภาระหนัก จนไม่สามารถดูแลและถ่ายทอดวิชาการได้อย่างทั่วถึง มีผลทำให้ขาดประสิทธิภาพ เด็กไม่สามารถอ่านอัล-กุรอานได้อย่างแตกฉาน ส่วนเด็กๆ ที่อยู่ห่างไกลจากบ้านโต๊ะครูผู้สอนก็ประสบปัญหาเรื่องการเดินทาง ทำให้เด็กขาดเรียนบ่อยไม่สามารถมาเรียนได้อย่างต่อเนื่อง การเรียนก็ไม่มีประสิทธิภาพ

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของอบต.มะนังดาลำ ผู้บริหารชุดใหม่ ซึ่งนำโดย นายมหามติ มะจะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ได้มองเห็นปัญหาการเรียน การสอนอ่านอัล-กุรอานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อ่านได้ช้า เนื่องจากมีการอ่านอัล-กุรอานที่เริ่มต้นด้วยการท่องจำ ทำให้อ่านได้ช้า เด็กรู้จักพยัญชนะอาหรับช้า ประกอบกับความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้เด็กสามารถอ่านอัล-กุรอาน ได้อย่างรวดเร็ว

พ.ศ. 2549 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำเปิดกรอบส่วนการศึกษาเพื่อเข้ามาดูแลงานด้านการจัดการศึกษาขึ้นโดยตรง และนำระบบการจัดการศึกษาตามอริยาตย์เข้าสู่แผน 3 ปี

พ.ศ. 2550 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ได้ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่เรียนรู้ ฝึกอบรมการอ่านอัล-กุรอาน ตามหลักสูตรกีรออาตี

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ประชาสัมพันธ์เรื่องการเรียน การสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี แก่ผู้บริหาร ผู้นำศาสนา ครูผู้สอนอ่านอัล-กุรอาน และได้นำแกนนำชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้สอนอัลกุรอาน สมาชิกสภา รวมจำนวน 60 คน ไปศึกษาดูงานการจัดการเรียน การสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี ที่โรงเรียนสอนอัล-กุรอาน กีรออาตี อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ของอาจารย์สุนทร ปิยะวัฒน์

กลับมาที่ดำเนินการสำรวจจำนวนผู้เรียนอัลกุรอานและครูผู้สอนกีรออาตีในตำบล ผลจากการสำรวจข้อมูลที่ตำบลปรากฏว่าในตำบลมะนังดาลำมีจำนวนผู้เรียนอัลกุรอานตามบ้านทั้งหมดประมาณ 600 กว่าคน และมีจำนวนครูผู้สอนอัลกุรอานทั้งหมด 65 คน แต่จากการเช็คข้อมูลจำนวนเด็กนักเรียนในตำบลมะนังดาลำทั้งหมดที่เรียนอยู่ในโรงเรียนระดับประถมทั้ง 4 แห่ง ปรากฏว่ามีจำนวนเด็กถึง 1,200 กว่าคน แล้วทางผู้บริหารท้องถิ่นก็ลองมาเช็คจำนวนนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนตาดีกา 13 โรงเรียน ปรากฏว่าจำนวนเด็กนักเรียนประมาณ 1,100 กว่าคน ถามว่าเด็กที่ไม่ได้เรียนกุรอานประมาณ 600 กว่าคนเขาเรียนที่ไหน บ้างก็ได้รับคำตอบว่าเรียนที่บ้าน พ่อแม่สอนเองหรือผู้ปกครองสอนเอง บ้างก็บอกว่าไม่ได้เรียน และอีกหลายๆคำตอบ ทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นในขณะนั้นจำเป็นต้องยื่นมือเข้าไปช่วย

ดังนั้นทางผู้บริหารท้องถิ่นได้ให้ส่วนการศึกษาไปศึกษาและหาแนวทางที่จะช่วยในเรื่องของการสอนอ่านอัลกุรอานให้กับเด็กที่ยังไม่มีที่เรียน และส่วนการศึกษาก็ได้คิดโครงการฝึกอบรมเชิญปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีประจำปีงบประมาณ 2551 เสนอผู้บริหารและได้นำโครงการดังกล่าวเข้าสู่ข้อบัญญัติปี 2551

เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ได้นำคนในชุมชนที่มีความสามารถอ่านอัล-กุรอานได้ จำนวน 50 คน เข้าร่วมการฝึกอบรมการสอนอ่านอัลกุรอานหลักสูตรกีรออาตี โดยมีสถาบันพัฒนาการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอาน แห่งประเทศไทย จังหวัดปัตตานีมาดำเนินการในการฝึกอบรม และมีผู้ที่เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่สอบผ่านหลักสูตรครูผู้สอน จำนวนหนึ่ง ส่วนผู้ที่ยังทดสอบไม่ผ่านองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ก็ได้จัดส่งบุคลากรเหล่านั้นไปฝึกอบรมต่ออีกครั้งจนผ่านตามมาตรฐานหลักสูตรทุกคน จนในที่สุด ขณะนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

ถ้า ก็มีบุคลากรผู้สอนอ่านอัล-กุรอาน จำนวน 40 คน ซึ่งพร้อมที่จะเปิดการเรียน การสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกิรออาตี ต่อไป

ก่อนที่จะมีการเปิดโครงการอย่างเป็นทางการนั้น ทางผู้บริหารท้องถิ่นได้ดำเนินการหมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจนซึ่งในขณะนั้นได้ให้นายสมาน สาอะ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ และให้ส่วนการศึกษาเข้ามาดูแลให้เรื่องรายละเอียดต่างๆ ของโครงการ ส่วนขั้นตอนการดำเนินงานโครงการนั้นทางส่วนการศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ลงทะเบียนรับสมัครนักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม จะรับเฉพาะเด็กในตำบลเท่านั้น
2. รับสมัครบุคลากรที่จะเข้ามาทำการสอนอัลกุรอาน จะรับเฉพาะผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเท่านั้น
3. ประชุมผู้ปกครองทำความเข้าใจในระบบการเรียนในรูปแบบกิรออาตี
4. เตรียมเอกสารสำหรับการฝึกอบรม คู่มือผู้สอน หนังสือกิรออาตีให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
5. เตรียมความพร้อมของสถานที่เช่นที่อาบน้ำละหมาด ที่ละหมาด ห้องน้ำ ให้มีผู้รับผิดชอบดูแล
6. เตรียมอุปกรณ์ต่างๆ เช่นไวทบอร์ด ปากกาเคมี โต๊ะ
7. เตรียมรถรับส่งและวางระบบการรับการส่งผู้เข้าร่วมโครงการ มีผู้ดูแลรับผิดชอบที่ชัดเจน

ในช่วงที่กำลังเตรียมตัวเพื่อดำเนินการเปิดการเรียนการสอนในระบบกิรออาตี ก็มีทั้งผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดการเรียนการสอน แล้วก็มีผู้ที่ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เห็นด้วยได้กล่าวโจมตีด้วยคำพูดต่างๆ นานา บ้างก็กล่าวว่าเป็นระบบใหม่ เป็นวาฮาบี ไม่ใช่การเรียนอัลกุรอาน พวกนี้จะมาทำลายระบบเก่าและอีกหลายๆ คำพูด จนทำให้ผู้สอนบางคนท้อใจ แต่ด้วยเจตนาที่แน่วแน่ของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่ต้องการให้เด็กนักเรียนสามารถอ่านอัลกุรอานได้เร็ว จึงไม่รู้สึกเสียใจและพร้อมจะพิสูจน์ให้เห็นในรูปแบบการสอนระบบนี้ เพราะตัวเองได้เห็นมากับตาจากการที่พวกเขาได้ไปศึกษาดูงาน

วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จึงดำเนินการเปิดการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอาน ให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชนอย่างเป็นทางการ โดยจัดทำเป็นโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกิรออาตีระยะเวลา 11 เดือนในหนึ่งปี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพ และมุ่งเน้นประสิทธิผลให้แก่เด็กและผู้เรียน โดยใช้ช่วงเวลาตอนเย็น ตั้งแต่ 18.00 น. ถึง เวลา 20.30 น. เป็นช่วงเวลาดำเนินโครงการ และใช้อาคารเอนกประสงค์เป็นที่ทำการเรียนการสอน โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 525 คน มาเรียนรู้ในสถานที่เดียวกันได้สำเร็จ ได้มี

การแบ่งห้องเรียนทั้งชายและหญิงทั้งหมด 35 ห้องเรียน โดยมีอัตราครู 1 คน ต่อเด็ก 15 คน และมีการแบ่งชั้นเรียนนักเรียนชาย 18 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 270 คน และนักเรียนหญิง 17 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 255 คน จำนวนเด็กนักเรียนที่มาเข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำเป็นต้องเรียนกีร้อาติเล่มที่หนึ่งเหมือนกันทุกคน มีบางคนเข้าร่วมโครงการเคยเรียนอัลกุรอานแล้วก็ตามเพราะนี่คือระบบกีร้อาติ นักเรียนทุกคนก็เข้าใจ

ภายหลังจากที่ได้มีการเปิดการเรียนการสอนมาได้หนึ่งเดือน ทางคณะครูผู้สอนก็มีปัญหาบางประการเนื่องจากระบบการเรียนการสอนแบบนี้เป็นระบบใหม่ ทุกคนยังไม่มี ความชำนาญ บางคนก็สามารถแก้ปัญหาไปได้ในระดับหนึ่ง แต่บางคนก็มาถามในเรื่องปัญหาที่ตัวเองประสบกับผู้บริหาร แต่ผู้บริหารก็ไม่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการสอนให้ครูได้ เพราะไม่ค่อยรู้เรื่องอะไรมากนัก จะบอกกับทางคณะครูทุกคนว่า “ ถ้าเราเจอปัญหาอะไรในช่วงนี้ให้เรารวบรวมปัญหาทั้งหมดไว้ ” เราใช้เวลาในการทดลองจัดการเรียนการสอนมาได้หนึ่งเดือน ทางคณะครูก็รวบรวมปัญหาทั้งหมดก็เลยทำให้ทาง อบต.ทำโครงการนำบุคลากรกีร้อาติทุกคนไปดูงานที่ โรงเรียนสอนอ่านอัลกุรอาน กีร้อาติ ยะห์ริง จนทำให้สามารถแก้ไขปัญหาคิดดูลงในระดับหนึ่ง และตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการในสองปีแรกผู้บริหารท้องถิ่นจะร่วมอยู่กับคณะครูและนักเรียนทุกคน จะไม่มีที่ไหนที่ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นเลย

พ.ศ. 2552 ได้มีการพัฒนารูปแบบการบริหารจากโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีร้อาติ มาเป็นรูปแบบโรงเรียน โดยให้มีผู้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการ 1 คน ทำหน้าที่ครูผู้สอน 35 คน ครูผู้ทำหน้าที่ทดสอบนักเรียน 2 คน มีผู้ดูแลในเรื่องความสะอาด 1 คน และผู้ดูแลเด็กนักเรียนบนรถอีก 2 คน รวมบุคลากรในโครงการทั้งหมด 40 คน เป็นผู้ดำเนินการ

พ.ศ. 2553 หลังจากนักเรียนส่วนหนึ่งได้จบหลักสูตรกีร้อาติแล้ว ก็ได้มีการต่อขยายเรียนอัลกุรอานต่อเนื่อง มีการปรับชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องต่อการจัดการเรียนการสอนแต่จำนวนบุคลากรก็ยังเท่าเดิม แต่จำนวนนักเรียนนั้นลดลงบ้าง เนื่องจากนักเรียนที่จบ ป.6 จากโรงเรียนในชุมชนต้องไปเรียนต่อที่อื่น บวกกับจำนวนนักเรียนที่สมัครเข้ามาใหม่ในปีถัดไปก็ไม่มากเพราะเด็กเข้ามาเรียนในปีแรกมาแล้ว

พ.ศ. 2554 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ได้เจอกับสำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.ฝ่ายวิจัยท้องถิ่น) และในขณะนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำเองต้องการพัฒนารูปแบบคุณภาพการเรียนการสอนอ่านอัลกุรอาน จึงได้ดำเนินการวิจัยร่วมกับสำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย ภายใต้อำนาจโครงการ “พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอาน

หลักสูตรกิริออาตี องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของเด็กในการเรียนรู้อัล-กูรอ่าน มีคุณธรรม จริยธรรมและภาวะผู้นำ ” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศูนย์กิริออาตีองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ผู้การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน 2) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้เด็กได้เรียนรู้ อัล-กูรอ่าน มีคุณธรรมจริยธรรมและมีภาวะผู้นำ 3) เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ในการสนับสนุนส่งเสริมและติดตามการสอนของศูนย์การเรียนการสอนอ่านอัล-กูรอ่าน ตามหลักสูตรกิริออาตี ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

พ.ศ. 2554 องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำได้สร้างอาคารเรียนสองชั้น แปลดห้องเรียนเพื่อเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอน ปัญหา ณ.ตอนนั้นคือทางอบต.ไม่มีเงินงบประมาณในข้อบัญญัติ เลขต้องใช้จ่ายเงินกองทุนเงินสะสม ซึ่งต้องอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วต้องต่อด้วยการขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะระเบียบการใช้เงินกองทุนเงินสะสมกำหนดไว้ ทางผู้บริหารท้องถิ่นก็ต้องคิดหนัก เพราะว่าถ้าขออนุญาตสร้างอาคารเรียนเพื่อเป็นอาคารเรียนกิริออาตี เขาจะอนุมัติหรือไม่ เหตุผลยังไม่มีความมั่นใจมากพอ ดังนั้นทางผู้บริหารท้องถิ่นก็เลยมีความคิดว่าถ้าต้องการให้เขาอนุมัติในเรื่องการสร้างอาคาร ทางเราจะต้องขออนุญาตสร้างอาคารและจัดตั้งโรงเรียนอย่างถูกต้อง ทางสภาท้องถิ่นและทางผู้ว่าราชการจังหวัดเขาหน้าจะเห็นด้วย ดังนั้นทางผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้เรียกท่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและส่วนการศึกษาหารือในเรื่องที่ทางผู้บริหารจะเปิด โรงเรียนในระดับอนุบาลประถมของท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ แล้วทางส่วนการศึกษาเองก็ได้ดำเนินการในเรื่องเอกสารการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนส่งไปที่กรมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ภายหลังจากทางกรมอนุมัติ ทางผู้บริหารท้องถิ่นก็ดำเนินการในเรื่องการสร้างอาคารได้สำเร็จ

พฤษภาคม พ.ศ. 2555 อาคารเรียนหลังใหม่ก็สร้างเสร็จ ทางอบต.ก็ได้ย้ายนักเรียนที่เรียนจากอาคารเอนกประสงค์ของอบต.มาเรียนที่อาคารเรียนสองชั้นจำนวนแปลดห้องเรียน และพร้อมกันนี้ทางอบต.ก็ได้เปิดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับอนุบาลของอบต.อย่างเป็นทางการภายใต้ชื่อ โรงเรียนตรีปิยะห์ อบต.มะนังดาลำ สังกัดส่วนการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ที่เลยได้ใช้อาคารเรียนแห่งนี้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนในระดับอนุบาล และสำหรับนักเรียนกิริออาตีในช่วงเวลาเย็น

พ.ศ. 2555 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กูรอ่าน หลักสูตรกิริออาตี รุ่นแรก สำเร็จการศึกษา และส่วนใหญ่ ไปศึกษาต่อในระดับที่สูง ซึ่งเรียนควบคู่ทั้งสามัญและศาสนา ตามหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของสถาบันต่างๆ ซึ่งปรากฏว่าเมื่อโรงเรียนที่เด็กไป

สมัครเรียนได้ทดสอบการอ่านอัล-กุรอาน แล้ว พบว่าเด็กนักเรียนที่จบจากที่นี่ทดสอบผ่าน เป็นที่ยอมรับ และสามารถเริ่มต้นการอ่านอัล-กุรอานในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้ทันที

พ.ศ. 2557 ทางองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารท้องถิ่น โดยผู้บริหารท้องถิ่นช่วงนี้คือ นาย มูฮำหมัด ตะกาและทีมงาน แต่ตัวโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกิริออาดีก็ยังดำเนินการอยู่ และในช่วงนี้เองทางผู้อำนวยความสะดวกกิริออาดีก็มีการเปลี่ยนคน ก็เลยมีคนใหม่เข้ามาดูแลทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ในเรื่องการดำเนินการของผู้อำนวยความสะดวกคนใหม่ก็ได้มีการจัดการอบรมบุคลากรกิริออาดีทุกคนอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ทางสมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย เป็นผู้มาทำการฝึกอบรม และได้สร้างระบบการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสม มีการประชุมทุกสัปดาห์ ทุกคืนวันพฤหัสบดี และได้มีการจัดตั้งกองทุนกิริออาดีขึ้น โดยมีการระดมทุนจากสมาชิกที่เป็นครูผู้สอนทุกคน และองค์การบริหารส่วนตำบลได้สมทบ ทำให้กองทุนมีเงินมากพอที่จะดำเนินการช่วยเหลือสมาชิกเมื่อมีความจำเป็น

พ.ศ. 2559 ปัจจุบันโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกิริออาดี อบต.มะนังดาลำ ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากคนในและนอกชุมชน และผลจากการวิจัยโครงการ “พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอานหลักสูตรกิริออาดี องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของเด็กในการเรียนรู้อัล-กุรอาน มีคุณธรรม จริยธรรมและภาวะผู้นำ ” พบว่า เกิดพัฒนาการแห่งการเรียนรู้ของเด็กได้มากขึ้น เด็กมีวิธีคิดแบบเชื่อมโยง คิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ดีกว่า เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น เกิดภาวะผู้นำในตัวเด็กผู้เรียน เรื่องนักเรียนแกนนำ ซึ่งจะสามารถทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ สอนให้รุ่นน้องได้

ศักยภาพของชุมชน

ปัจจัยด้านโครงสร้างทางกายภาพที่สนับสนุนการดำเนินงาน

1. มีสถานที่ตั้งของอาคารอเนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เป็นสถานที่เรียนและสอนอ่านอัล-กุรอานหลักสูตรกิริออาดี อีกทั้งยังเป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจร่วมกันของนักเรียนก่อนและหลังเรียนกิริออาดี (การละหมาดมัฆริบ-อิชา) เป็นสถานที่ทดสอบ ประเมินผลการอ่านอัล-กุรอาน ตามหลักสูตรการเรียนกิริออาดีของนักเรียน เป็นเวทีพบปะ พูดคุย ระหว่างผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครูผู้สอนกิริออาดี ปีละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งแสดงถึงศักยภาพที่มีอยู่ในระดับหนึ่งด้วย

2. มีสื่อการเรียนการสอน ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้นและเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

3. สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เส้นทางคมนาคมและมีรถรับส่งที่ให้บริการสำหรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกล

4. องค์กร/หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

- องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ให้การสนับสนุนงบประมาณในการสร้างอาคาร จัดอบรมบุคลากร

- สถาบันพัฒนาการบริหารการเรียนการสอนอัล-กุรอาน แห่งประเทศไทยให้การฝึกอบรมทักษะการอ่านตลอดจนเทคนิคต่างๆเกี่ยวกับระบบกีรออาตีให้กับครูผู้สอน และให้องค์ความรู้ในหลักการอ่านอัล-กุรอาน และจัดทำสื่อการเรียนการสอนหลักสูตรกีรออาตีให้

- สมาคมมุสลิมแห่งประเทศไทยอีกแห่งที่ให้การฝึกอบรมทักษะการอ่านระบบกีรออาตีตลอดจนเทคนิคต่างๆให้กับครูผู้สอน และให้องค์ความรู้ในหลักการอ่านอัล-กุรอาน

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย (สกว.) ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง“พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการเรียนการสอนอ่านอัล-กุรอานหลักสูตร(กีรออาตี) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของเด็กในการเรียนรู้อัล-กุรอาน มีคุณธรรม จริยธรรมและภาวะผู้นำ” ของโรงเรียนปัจจัยด้านโครงสร้างทางสังคมที่สนับสนุนการดำเนินงาน

- การประชุมประจำปีสัปดาห์ของครูผู้สอนทุกสัปดาห์ตลอดปี

- การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนปีละ 2 ครั้ง โดยการจัดอบรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์การศึกษาอ่านอัล-กุรอานหลักสูตรกีรออาตีอื่นๆ

- การจัดประชุมเวทีประชาชน ผู้ปกครอง ครู และนักเรียน เพื่อปรึกษาหารือเฉพาะประเด็นการเรียนการสอนกีรออาตี เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินการ

- กำหนดแผนในการดำเนินงานในแต่ละปีขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

รูปธรรมการจัดการ

แนวคิดและเป้าหมายการดำเนินงาน

จากวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ คือ “สังคมที่พึงประสงค์ของมะนังดาลำในอนาคตควรมีลักษณะเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม รู้เท่าทันโลก มีความสามัคคี มีวินัย มีคุณธรรมตามหลักศาสนา มีเสรีภาพ มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณาและคนมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ เศรษฐกิจสมดุล สิ่งแวดล้อมยั่งยืนเคารพในสิทธิมนุษยชน สันติกับเพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมชุมชน” ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

ดำเนินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี องค์การบริหารส่วน
ตำบลมะนังดาลำขึ้น

หลักการดำเนินงาน

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีองค์การบริหารส่วน
ตำบลมะนังดาลำ เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาอัล-กุรอานของตำบลมะนังดาลำ มีรูปแบบโดยยึดหลัก
ดังนี้

1). ผู้บริหารโครงการได้บริหารจัดการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีการระดมทรัพยากรที่มีอยู่
ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาในด้านการศึกษาอัล-กุรอาน อย่างเต็ม
ศักยภาพ มีการทำงานเป็นทีม

2). มีการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรของโครงการให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ
อัล- กุรอาน โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

3). มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยจัดให้มีการใช้หลักสูตรในระบบกีรออาตี มา
สอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องที่ยาก มีความยืดหยุ่นและมีความหลากหลายในเรื่องการ
นำเทคนิคมาปรับใช้ เพื่อสนองความถนัด ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน

4). ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมพัฒนาตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม
ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ระบบกีรออาตี

5). ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ดำเนินชีวิตตามแบบแผนและหลักการของศาสนาอิสลาม
อย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามัคคีและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว

6). สนับสนุนปัจจัยด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กิจกรรม

กิจกรรมของโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีองค์การบริหารส่วน
ตำบลมะนังดาลำ นอกจากการเรียนการสอนประจำวันแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นอีกมากมาย
อาทิเช่น

- กิจกรรมอบรมจริยธรรมทุกวันหลังละหมาดให้กับเด็กนักเรียน (มีตารางและหัวข้อเรื่อง)
- กิจกรรมเพื่อให้เด็กได้แสดงออกถึงความสามารถของตัวเอง เช่น ทดสอบการอ่านอัล-กุรอ่านเป็นรายบุคคล การร้องอนาฮิร

- กิจกรรมพาเด็กนักเรียนไปทัศนศึกษา
- กิจกรรม"คอตัม"อัลกุรอ่านให้กับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตร

ภายใต้การดำเนินกิจกรรมต่างๆทั้งหมดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสออ่านอัล-กุรอ่าน หลักสูตรกีรออาตอ์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการเรียนอัล-กุรอ่านของผู้เรียน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะทางด้านการอ่าน มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการศาสนา และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การใช้ข้อมูล

- ข้อมูลได้มาจากการประชุมร่วมกันระหว่างบุคลากรครู ชุมชนและผู้บริหารโครงการใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- เป็นข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงานประกอบการตัดสินใจในการขับเคลื่อนนโยบายให้กับทีมบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ และเป็นตัวอย่างการนำใช้ให้กับพื้นที่ต่างๆและองค์กรต่างๆ

การจัดการคน

- กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กและเยาวชนในตำบลมะนังดาลำ
- ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมระบบการเรียนการสอนในระบบกีรออาตอ์ก่อนถึงจะสามารถทำการสอนในระบบนี้ได้
- ต้องมีความรู้ความสามารถในการสอนและเคร่งครัดในหลักการศาสนา มีจิตอาสา มีความมุ่งมั่นในการสอน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ตามรูปแบบการแต่งกายที่ถูกต้องตามหลักศาสนา

การจัดการทุน

ทุนส่วนใหญ่เป็นทุนทางกายภาพที่ผู้บริหารนำใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้

- ใช้อาคารอเนกประสงค์ของ อบต.เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนและปฏิบัติศาสนกิจในห้วงเวลาการเรียนการสอน

- ค่าตอบแทนครูผู้สอน และบุคลากรของโครงการ ค่าใช้จ่ายในด้านเอกสารการเรียนการสอน สื่อการเรียนต่างๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการจัดการรับ-ส่งนักเรียนทั้งหมดทางองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการ
- สภาพของคนในชุมชนมีความเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเอื้ออำนวยความสะดวกเมื่อทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่างๆ

วิธีการพัฒนา

- พัฒนาศักยภาพผู้นำ ผู้นำพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ ค้นหา ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีความก้าวหน้าและทันสมัยสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของชุมชน
- พัฒนาทักษะด้านวิชาการ การบริหารจัดการสถานศึกษางานพัฒนาผู้เรียน พัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอนของ
- การจัดทัศนศึกษาดูงาน สัมมนาของครู เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์
- พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองเด็กนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันในบางโอกาส

บทบาทหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้นำทางความคิด

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดในการเปิดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกิริออาดีองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการให้เด็กๆ ในตำบลมะนังดาลำ ได้มีสถานที่เรียนอัล-กุรอานภายใต้ระบบเดียวกันทั้งตำบล(ระบบกิริออาดี) ตลอดจนเป็นสถานที่อบรมคุณธรรมจริยธรรมและเป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ

ผู้ร่วมพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ได้เอื้ออำนวยอาคารสถานที่สำหรับการเรียนอัล-กุรอานในตำบลมะนังดาลำ

สถาบันพัฒนาการเรียนการสอนอัล-กุรอาน แห่งประเทศไทย ทำการฝึกอบรมหลักสูตรกิริออาดีให้กับครูผู้สอนกิริออาดี

สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย ทำการฝึกอบรมหลักสูตรกิริออาดีให้กับครูผู้สอนกิริออาดี

ครูผู้สอน ได้ร่วมกันกำหนดทิศทางและพัฒนาในกระบวนการการเรียนการสอน ให้กับ
โครงการ

ผู้นำศาสนา ร่วมกันนำเสนอและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนอัล-กุรอาน

ผู้นำท้องถิ่น ร่วมกันดูแลความสงบเรียบร้อยของสถานที่เรียน

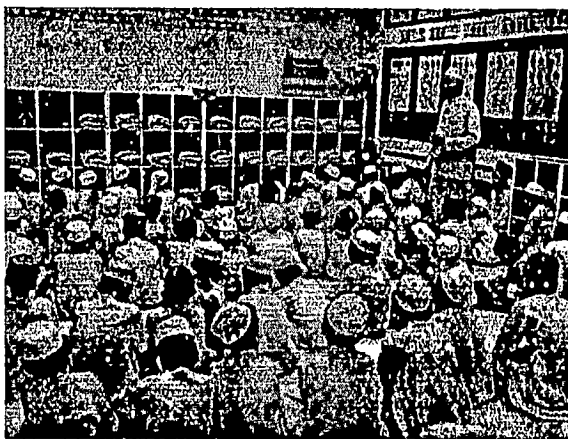
ผู้สนับสนุน

องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังคาลา การส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น อาคารสถานที่
หนังสือเรียน รถรับ-ส่ง นักเรียน

สถาบันพัฒนาการเรียนการสอนอัล-กุรอาน แห่งประเทศไทย ให้องค์ความรู้หลักการอ่าน
หลักสูตรกิริอาตี โดยการฝึกอบรมครูผู้สอนกิริอาตีเป็นระยะเวลา 5 วัน

สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทยอีกแห่งที่ให้การฝึกอบรมทักษะการอ่านระบบกิริอาตี
ตลอดจนเทคนิคต่างๆให้กับครูผู้สอน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยได้ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง โครงการพัฒนาในรูปแบบการ
บริหารจัดการและการเรียนการสอนอัล-กุรอาน

ผลผลิตผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ผลผลิต

มีสถานที่เรียน (ใช้อาคารอเนกประสงค์) ที่มีการจัดการเรียนการสอนการอ่านอัล-กุรอาน ซึ่ง
เป็นที่รวม ของเด็กและเยาวชนในระดับตำบล จำนวน 1 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 525 คน มีครูผู้สอน
จำนวนครูผู้สอนจำนวน 37 คน ผู้อำนวยการ 1 คน มีการจัดการเรียนการสอนมาแล้วเป็นเวลา 10 ปี

ผลลัพธ์

มีจำนวนนักเรียนบางส่วนที่จบการศึกษาออกไปและไปเรียนต่อที่อื่นได้รับคำชมว่าอ่าน อัล-กุ
รอานได้คล่องแคล่ว สามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ทันที เด็กและเยาวชนทุกคนมีสถานที่เรียน อัล-

การอ่าน เรียนดีเรียนฟรีทุกคน เด็กๆ อ่านอัล-กุรอานได้คล่องแคล่วและรวดเร็วขึ้น เด็กลดการดูทีวีในยามค่ำคืน สามารถแก้ไขปัญหอย่างอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาสังคม เช่น เด็กติดเกม ยาเสพติด เป็นต้น ผลที่เกิดขึ้น

นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับชุมชนตนเอง เช่น การเรียนรู้วิธีการอ่านอัล-กุรอาน หลักศรัทธากีรออาตี การละหมาดร่วมกัน ความมีระเบียบ การอยู่ในกฎของหลักศาสนาอิสลาม นักเรียนรู้จักการออม ตั้งใจเรียนมากขึ้นและทำให้เกิดมาตรฐานการเรียนการสอนการอ่านอัล-กุรอาน ในสถานที่แห่งนี้ มีนักเรียนในตำบลมะนังดาลำ เท่านั้น ที่เข้ามาเรียนเป็นการ-เปิดโอกาสให้คนในตำบลได้มีสถานที่เรียนอย่างเพียงพอ

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชนและสังคม

- เด็กและเยาวชนมีความรู้ความสามารถอ่านอัล-กุรอาน
- ลดปัญหายาเสพติดในชุมชน เป็นพื้นที่ตัวอย่างของการร่วมมือกันระหว่างอบต.กับชุมชน
- มีศูนย์รวมการเรียนการสอนอัล-กุรอาน
- การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนต่อการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากการที่หน่วยงานราชการสามารถลดภาระของผู้ปกครองทั้งด้านการเงิน เวลา และที่สำคัญคือความจำเป็นต้องทำ (วอฮิบ) ให้ลูกๆทุกคนได้เรียนรู้ อ่านอัล-กุรอาน ได้ ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาและมีความสุขพันธุ์รักและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่และท้องถิ่นมากขึ้น

ปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการเรียนการสอนกีรออาตีอย่างชัดเจน โดยมีแกนนำด้านศาสนา ตัวแทนชุมชนและผู้ปกครอง ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับภาระหน้าที่อย่างจริงจัง มีการประชุมเป็นประจำในทุกระดับพร้อมมีเวทีให้ประชาชนและ ผู้ปกครองร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงปัญหาพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขร่วมกัน บวกกับสถานที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีเส้นทางคมนาคมสะดวกต่อการเดินทาง

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแบ่งปัน

ภายหลังจากเปิดการเรียนการสอนในระบบกีรออาตีก็ได้มีหลายพื้นที่สนใจ และได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักศรัทธากีรออาตีองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ โดยการเข้ามาศึกษาถึงรูปแบบการจัดการ การดำเนินการจัดการเรียนการ

สอน โดยท้องถิ่น และขยายผลไปสู่ท้องถิ่นอื่น โดยการประสานงานจากคณะผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารโครงการ

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโครงการประกอบด้วยการบรรยายจากผู้รับผิดชอบโครงการ คือ คณะผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารโครงการ คณะครูและนักเรียนพร้อมกับการชมและสาธิต กิจกรรมการเรียนการสอนอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี ผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานจะเรียนรู้ดังนี้

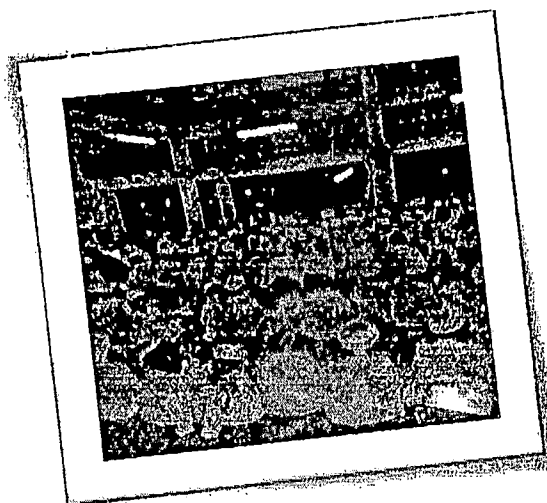
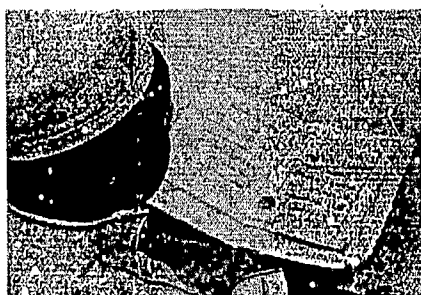
1. ที่มาและแนวคิดของโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตี องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

2. ระบบการจัดการและกระบวนการบูรณาการความร่วมมือระหว่างอบต.-นักเรียน-ชุมชน

3. กิจกรรมทักษะการใช้ ชีวิต การอ่านอัล-กุรอาน การละหมาดร่วมกันตามหลักศาสนาอิสลาม

4. รูปธรรมและผลการดำเนินงานของโครงการ โดยเฉพาะบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการพัฒนาที่สอดคล้องกับ วิถี ศรัทธาในปัญญาของพระผู้เป็นเจ้า

ทั้งหมดของการเรียบเรียงเป็นหนังสือเล่มนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในบริบทของโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสอนอ่านอัล-กุรอาน หลักสูตรกีรออาตีองค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

การบริหารจัดการโรงเรียนสอนอัล-กุรอานในรูปแบบกาลามุลลอฮ์

โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ได้เปิดดำเนินการสอนอ่านอัล-กุรอานโดยใช้ระบบกีรออาตีตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2542 ภายหลังที่จัดอบรมการสอนอ่านอัล-กุรอานโดยใช้ระบบกีรออาตีให้แก่ครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี 1 ปี ในระยะเริ่มแรกโรงเรียนยังไม่ได้ขออนุญาตอย่างเป็นทางการเนื่องจากยังไม่มีความพร้อม ทั้งในเรื่องที่ดินโรงเรียน อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ใช้บ้านเช่าซึ่งเป็นห้องแถว จำนวน 12 ห้อง ตั้งชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนสอนอัล-กุรอานกีรออาตี (Taman Asohan al-Qur'an Qiraati)” ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในบ้านเช่า ประมาณ 10 ปี เมื่อมูลนิธิการกุศลเพื่อการศึกษาอัล-กุรอานดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อเตรียมสร้างโรงเรียน ในปี พ.ศ.2550 จึงย้ายการสอนอัล-กุรอานมาสอนในที่ดินที่มูลนิธิจัดซื้อ ซึ่งตั้ง ณ 2/18 หมู่ 2 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และสร้างอาคารหลังคาจาก ขนาด 48 x 16 เมตร สำหรับจัดการเรียนการสอนอัล-กุรอานทั้งภาคกลางวันและภาคกลางคืน ในปี พ.ศ.2551 ได้ดำเนินการขอจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเปิดจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตั้งชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์”

ในเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนนั้น โรงเรียนใช้วิธีการบริหารจัดการในระบบธุรกิจมากกว่าการบริหารจัดการในระบบราชการ โดยดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนดังนี้

1. การบริหารบุคลากร

1.1 กำหนดกรอบอัตรากำลัง การกำหนดอัตรากำลังนี้มีความจำเป็นและมีความสำคัญมากในการบริหารจัดการโรงเรียน มั่นหมายถึงคุณภาพในการจัดการศึกษา โรงเรียนต้องจัดอัตรากำลังให้เพียงพอกับปริมาณงาน คุณภาพการศึกษามันจึงจะเกิด อัตรากำลังที่จำเป็นในการเปิดสอนอ่านอัล-กุรอาน คือ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอนใช้หลักการคำนวณ ครู 1 ต่อนักเรียน 15 คน และนักการภารโรง จำนวน 1 คน

1.2 พิจารณาคัดเลือกบุคลากร ในการบรรจุบุคลากรเข้าทำงานโรงเรียนใช้วิธีการพิจารณาคัดเลือกโดยคัดสรรจากบุคคลที่มีคุณภาพจริงๆ ไม่ใช้วิธีการรับสมัคร

1.2.1 กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะคัดสรร คือ

1.2.1.1 อุดมคติ

1.2.1.2 ขยันปฏิบัติศาสนกิจ

1.2.1.3 รักอัล-กุรอาน มีความรู้ในเรื่องอัล-กุรอาน

1.2.1.4 อ่านอัล-กุรอานได้ถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว

1.2.1.5 มีความประพฤติกและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่สังคม

- 1.2.2 ตัวแทนโรงเรียนไปพบบุคคลที่โรงเรียนต้องการเพื่อทาบทามและพูดคุยให้เข้าใจเขาและเข้าใจเราในทุกๆ เรื่อง เช่น เป้าหมายที่โรงเรียนต้องการ การปฏิบัติงาน วิธีการทำงาน เวลาทำงาน ค่าตอบแทน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อทั้งสองฝ่ายตกลงโรงเรียนก็จะเชิญบุคคลที่คัดสรรนั้นเริ่มทำงานที่โรงเรียน แต่ถ้าไม่ตกลงโรงเรียนก็ดำเนินการคัดสรรบุคคลคนต่อไปที่โรงเรียนได้พิจารณาตั้งไว้แล้ว
- 1.3 ปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ การพูดคุยกันระหว่างตัวแทนโรงเรียนกับบุคคลที่โรงเรียนคัดสรรในครั้งทาบทามนั้นก็มีเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากเพียงพอแล้ว ในการปฐมนิเทศบุคลากรใหม่โรงเรียนจะดำเนินการแบบง่ายๆ พูดคุยกันในประเด็นต่างๆ ให้เข้าใจซึ่งกันและกันให้ชัดเจนปราศจากข้อกลางแกลงใจทั้งสิ้น สิ่งนี้เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้การทำงานสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุตามเป้าที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คุณภาพนักเรียนที่ทุกคนคาดหวังก็สามารถเห็นเป็นประจักษ์
- 1.4 การเตรียมบุคลากร เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมาก หากโรงเรียนต้องการประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอน และหากโรงเรียนต้องการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ ก่อนดำเนินการสอนโรงเรียนจะต้องเตรียมบุคลากรให้พร้อมก่อนสอน สิ่งที่โรงเรียนดำเนินการ คือ
- 1.4.1 ให้นักลากรที่ได้รับการคัดสรรเข้าร่วมอบรมการสอนอ่านอัล-กุรอานโดยใช้ระบบกิรออาตี หลักสูตร 5 วัน บุคลากรจะได้รับทั้งความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในเรื่องการอ่านอัล-กุรอานและวิธีสอนอ่านอัล-กุรอาน
- 1.4.2 ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ เน้นทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือแบบฝึกอ่านกิรออาตี การใช้สมุดบันทึกการเรียนอัล-กุรอาน การประเมินนักเรียน การอยู่ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน
- 1.5 การควบคุม กำกับ ติดตาม และช่วยเหลือ สิ่งนี้ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน สามารถสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ หากครูประสบปัญหาหรืออุปสรรคบางประการในการจัดการเรียนการสอนก็สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้ทัน

การ ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารและทีมบริหารจะต้องมีเวลาอยู่โรงเรียนเพื่อจะได้ควบคุม กำกับ ติดตาม และช่วยเหลือครูผู้สอนได้อย่างใกล้ชิดที่สุด

- 1.6 การประเมินคุณภาพบุคลากร การดำเนินงานทุกการทำงานจะต้องมีการประเมินเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและการพัฒนาการทำงาน ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับความสำเร็จสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ และได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โรงเรียนดำเนินการประเมินเป็นระยะๆ อย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยใช้วิธีการง่ายๆ และใช้เวลาไม่มากนัก เช่น การทูลง การสังเกต พฤติกรรมการสอนของครู การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การพูดคุยกับนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินนำมาใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- 1.7 การให้ค่าตอบแทน หลักคิดในการให้ค่าตอบแทน คือ โรงเรียนเชิญทีมบริหารและคณะครูทุกท่านประชุมปรึกษาหารือ ทุกคนมีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจ เนื่องจากครูผู้สอน 1 คน สอนนักเรียน 1 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน โรงเรียนเก็บค่าเล่าเรียนจากนักเรียน คนละ 150 บาทต่อเดือน คิดต่อกลุ่มนักเรียน โรงเรียนจะมีรายได้เดือนละ 2,250 บาท โรงเรียนถามครูผู้สอนว่า “ท่านอยากได้เงินค่าตอบแทน เดือนละเท่าไร?” ทุกคนตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า “เราจะตั้งใจสอนโดยไม่รับเงินค่าตอบแทน” โรงเรียนชี้แจงให้ทราบว่าทุกคนต้องช่วยกันพิจารณาเรื่องเงินค่าตอบแทนเพราะโรงเรียนเก็บค่าเล่าเรียน แล้วโรงเรียนให้แนวคิดเพิ่มเติมว่า หากเราได้รับเงินค่าตอบแทน คนละ 1,000 บาทต่อเดือน โรงเรียนจะมีเงินสำหรับใช้ในการบริหารจัดการ เดือนละ 1,250 บาท หากเราได้รับคนละ 1,500 บาทต่อเดือน โรงเรียนจะมีเงินสำหรับใช้ในการบริหารจัดการ เดือนละ 750 บาท เมื่อโรงเรียนพูดในเชิงบังคับให้เลือก ครูผู้สอนทุกคนขอเลือกรับ เดือนละ 1,000 บาท พอถึงสิ้นเดือนโรงเรียนรู้สึกเกรงใจมากที่ให้เงินค่าตอบแทนแก่ครู คนละ 1,000 บาท โรงเรียนมอบให้ครู คนละ 1,500 บาท โรงเรียนก็จะใช้เงินที่เหลือนั้นสำหรับการบริหารจัดการซึ่งทุกอย่างสามารถดำเนินไปด้วยดี เมื่อเปิดดำเนินการสอนสักระยะหนึ่ง ประมาณ 4-5 ปี โรงเรียนมีความคล่องทางการเงิน โรงเรียนได้พิจารณาขอเงินค่าตอบแทนให้แก่ครู เดือนละ 1,700 บาท และ 2 ปีที่ผ่านมาโรงเรียนเริ่มมอบเงินค่าตอบแทนแก่ครู เดือนละ 2,000 บาท ด้วยเหตุผลสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันและโรงเรียนมีเงินเพียงพอในการบริหารจัดการพร้อมกันนั้น ครูผู้สอนจะได้มีกำลังใจการปฏิบัติงานด้วย

1.8 การให้รางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน โรงเรียนจะใช้วิธีง่ายๆ เช่น

- 1.8.1 การพุดชมเชยในโอกาสอันควร
- 1.8.2 การเขียนเขียนเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย
- 1.8.3 การมอบสิ่งของ อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องแต่งกายในวันสำคัญๆ
- 1.8.4 การจัดมัจฉาวิสาขบูชาวันครบรอบครีวของกาลามุทลอส โรงเรียนจัดเลี้ยงอาหารและสังสรรค์ ครูผู้สอนจะพาผู้สมรสและลูกๆ มาร่วมกัน
- 1.8.5 นำครูสอนทุกคนไปศึกษาดูงานและทัศนศึกษาในโอกาสอันควรทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากครูผู้สอนจะได้ประสบการณ์จากการศึกษาดูงานและทัศนศึกษาแล้วยังได้พักผ่อนในตัวรวมทั้งได้เชื่อมความสัมพันธ์อันพี่น้องให้สนิทสนม มากยิ่งขึ้น

2. การบริหารการเงิน

สิ่งแรกที่โรงเรียนคิด คือ ค่าใช้จ่าย ที่บริหารได้ปรึกษาหารือว่าในการดำเนินงานโรงเรียนนั้นโรงเรียนจะต้องมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้างและโรงเรียนจะหารายได้จากแหล่งใดได้บ้าง

2.1 ค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนจะต้องเตรียมมีดังนี้ คือ

- 2.1.1 งบสำหรับการก่อสร้าง สิ่งที่เป็น คือ ห้องเรียน มุขอลา โต๊ะ และเก้าอี้ เป็นต้น
- 2.1.2 งบสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนและครุภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระดานไวท์บอร์ด ปากกาเขียนไวท์บอร์ด แปลงลบกระดาน กระดาษ เครื่องขยายเสียง เป็นต้น
- 2.1.3 งบค่าตอบแทน
- 2.1.4 งบค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำประปา ค่าน้ำดื่ม ค่าบ้านเช่า และค่าไฟฟ้า เป็นต้น
- 2.1.5 งบสำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2.2 แหล่งเงินที่ถือเป็นรายได้ของโรงเรียนสำหรับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนจะต้องจัดหา คือ

- 2.2.1 เงินจากการเก็บค่าเล่าเรียนซึ่งโรงเรียนได้ประชุมตกลงเก็บเดือนละ 150 บาท
- 2.2.2 เงินบริจาค การสอนอัล-กุรอานเป็นงานที่ยิ่งใหญ่มาก เราทุกคนทำงานเพื่ออัลลอฮ์ด้วยความอภิลาส เราสามารถสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพเห็นผลได้

ชัดเจนจึงมีอิสระและอาคิอวาทริจากเงินจำนวนมาก ทั้งเงินซากาตและเงิน ซาดากอฮฺ ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานไปได้ด้วยความคล่องตัว ราบรื่น และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2.3 เงินกำไรจากการจำหน่ายหนังสือเรียน โรงเรียนได้รับการแต่งตั้งจากศูนย์กีรออาดี เมืองซามารัง ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์กีรออาดี ให้โรงเรียน เราเป็นศูนย์กีรออาดีแห่งประเทศไทย มอบลิขสิทธิ์ให้เป็นเจ้าเดียวในประเทศไทย ในการพิมพ์และจำหน่ายหนังสือแบบฝึกอ่านกีรออาดี กำไร 100 เปอร์เซ็นต์ จากการจำหน่ายแบบฝึกอ่านกีรออาดีนี้เป็นรายได้หลักอีกทางหนึ่งของ โรงเรียน

2.2.4 เงินกำไรจากการทำธุรกิจ โรงเรียนได้พิจารณาเห็นว่าการทำธุรกิจเพื่อโรงเรียน เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยโรงเรียนสามารถดำเนินการทุกอย่างไปได้ด้วยดี โรงเรียนดำเนินธุรกิจขนาดเล็กหลายอย่างด้วยกัน เช่น การร่วมลงทุนกับนัก ธุรกิจจังหวัดสงขลาในการขายส่งหอมหัวใหญ่และกระเทียม ร่วมลงทุน จำหน่ายข้าวสาร และการจำหน่ายสินค้าระบบขายตรง เป็นต้น ขณะนี้ โรงเรียนร่วมกับบริษัท อัล-อามีน เซิร์ฟ โฮลดิ้ง จำกัด ประเทศมาเลเซีย เปิด บริษัทในประเทศไทยตั้งชื่อว่า “บริษัท อัล-อามีน เอ็ดดูแคร์ ไทยแลนด์ จำกัด ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 2 ตำบลขามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เป็นบริษัทจำหน่าย หนังสือแบบเรียน แบบฝึก หนังสืออ่านเพิ่มเติม ตำราต่างๆ อัล-กุรอาน รวมทั้ง สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ด้วย ภารกิจอีกประการหนึ่งของบริษัท คือ การจัดอบรม เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนต่างๆ อีกด้วย

3. การบริหารวิชาการ

3.1 จัดทำเอกสารการสอน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนได้ ดำเนินการผลิตเอกสารการสอนเพื่อช่วยครูให้สามารถสอนได้ง่ายขึ้นและได้ผลอย่าง ชัดเจน เช่น

- 3.1.1 แผนการสอนตัวอย่าง
- 3.1.2 การสอนรูปแบบต่างๆ
- 3.1.3 สมุดบันทึกการเรียนรู้อัล-กุรอาน
- 3.1.4 หนังสือเรียนดัจวีด

- 3.1.5 หนังสือเรียนพอริบ เป็นต้น
- 3.2 ชี้แจงและสร้างความเข้าใจ วิธีนี้เป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่จะช่วยสร้างให้นักเรียนทุกคนมีความเข้าใจที่ตรงกันสามารถนำพานักเรียนไปสู่เป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ได้ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการพูดคุยกันในฮาลากอช ทั้งฮาลากอชกลุ่มใหญ่และฮาลากอชกลุ่มย่อย
- 3.3 การพัฒนาคุณภาพบุคลากร คุณภาพของครูมีความจำเป็นมากในการจัดการเรียนการสอน หากโรงเรียนต้องการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพโรงเรียนมีความจำเป็นมาก ๆ ที่จะต้องสร้างครูให้มีคุณภาพ มิเช่นนั้นเราจะหาคุณภาพนักเรียนไม่ได้เลย วิธีการที่โรงเรียนสร้างครูให้มีคุณภาพมีดังนี้
- 3.3.1 การอบรม เป็นกิจกรรมแรกที่ครูผู้สอนทุกคนจะต้องเข้าร่วม เป็นข้อตกลงที่สำคัญของการสอนอ่านอัล-กุรอานโดยใช้ระบบกิรออาตี ครูผู้สอนทุกคนต้องผ่านการอบรมและจะต้องผ่านการทดสอบการอ่าน นี่คือนักเรียนตัวแรกที่โรงเรียนสร้างครูผู้สอนให้มีคุณภาพได้
- 3.3.2 การสัมมนา เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนด้วยกัน และกับผู้บริหารโรงเรียนด้วย
- 3.3.3 การประชุม มีการประชุมกลุ่มย่อยเกือบทุกสัปดาห์ในประเด็นที่ทันเหตุการณ์ และมีการประชุมกลุ่มใหญ่ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เสมือนเป็นการประชุมประจำเดือน ในโอกาสมีการประชุมประจำเดือนนี้โรงเรียนจะให้ครูผู้สอนทุกคนช่วยกันจัดกลุ่มนักเรียนใหม่ตลอดเพราะการเวียนอัล-กุรอานนักเรียนจะเลื่อนขึ้นตลอดเวลาตามความสามารถในการอ่านของนักเรียน นักเรียนคนไหนที่สามารถอ่านได้เร็วก็จะเลื่อนขึ้นได้เร็วไม่จำเป็นต้องรอเพื่อน เป็นการเลื่อนขึ้นแบบอัตโนมัติ ไม่ใช่เลื่อนขึ้นทั้งห้อง
- 3.3.4 การประชุมปฏิบัติการในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การผลิตสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็น การพัฒนาทักษะการสอน เป็นต้น
- 3.3.5 ฮาลากอช โรงเรียนจะเชิญวิทยากรผู้ชำนาญการที่มีอยู่ในโรงเรียนและวิทยากรภายนอกเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ในการอ่านอัล-กุรอานแก่ครูผู้สอน
- 3.3.6 เชิญวิทยากรบรรยายในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอัล-กุรอาน ปกติจะจัดหลังเดือนรอมฎอนสัปดาห์ก่อนเปิดเรียน หัวข้อที่จัด เช่น ทักษะการสอน เทคนิคการสอนต่างๆ การควบคุมห้องเรียน การสร้างวินัยนักเรียน การพัฒนา

คุณภาพการสอน เป็นต้น ที่ผ่านมามีศูนย์กිරออาติจากที่อื่นมาเข้าร่วมด้วย เช่น มัรกีตลูนอฮัล-กูราน บ้านพงสตา ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ศูนย์กිරออาติตำบลวัด อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ศูนย์กิริออาติตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี และศูนย์กิริออาติเทศบาลตำบลตันไทร อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น

3.3.7 ถอดบทเรียน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนด้วยกัน และเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์การสอนที่ได้รับความสำเร็จให้ครูผู้สอนคนอื่นๆ ได้นำไปใช้

3.3.8 การศึกษาดูงาน โรงเรียนเพิ่มประสบการณ์แก่ครูโดยนำครูผู้สอนไปศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จ เช่น ศูนย์กิริออาติในรัฐเคดะห์ รัฐกลันตัน รัฐ ปีนัง ประเทศมาเลเซีย ศูนย์กิริออาติกรุงจาการ์ตา จังหวัดชามารัง จังหวัดกือปลางัน จังหวัดบันดง ประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้ครูผู้สอนจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาดูงานมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

3.3.9 สาธิตการสอน โรงเรียนให้ชมการสาธิตการสอนจากครูที่สอนดี ทั้งครูผู้สอนภายในโรงเรียนและจากต่างโรงเรียน

3.3.10 ครูต้นแบบ โรงเรียนพยายามพัฒนาครูผู้สอนภายในโรงเรียนที่สอนดีให้เป็นครูต้นแบบเป็นตัวอย่างแก่ครูคนอื่นๆ ได้

3.4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการที่โรงเรียนใช้ คือ การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง เน้นการปฏิบัติเหมือนชีวิตจริง นักเรียนต้องลงมือทำจริงๆ จะมีการประเมินเป็นระยะๆ ประเมินทุกครั้งเมื่อนักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านกิริออาติจบแต่ละเล่ม นักเรียนที่ผ่านการทดสอบจึงสามารถเลื่อนไปอ่านแบบฝึกอ่านกิริออาติเล่มต่อไป หากไม่ผ่านนักเรียนจะต้องอ่านทบทวนจนคล่องแคล่วแล้วมาทดสอบใหม่จนผ่าน สำหรับการเรียนอัล-กูรานนั้นจะมีการประเมิน 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1 เมื่อนักเรียนฝึกอ่านจบ 10 ชุดแรก

ครั้งที่ 2 เมื่อนักเรียนฝึกอ่านจบ 10 ชุดที่สอง

ครั้งที่ 3 เมื่อนักเรียนฝึกอ่านจบ 30 ชุด

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละครั้ง สิ่งที่จะประเมินมีดังนี้

- การอ่านอย่างถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว

- สุขุมตัจวีค
- สุขุมนอริบ
- คูอาประจำวัน
- ภู
- อิริยาบถในการชอลัต
- คูอาในชอลัต

4. การบริหารอาคารสถานที่

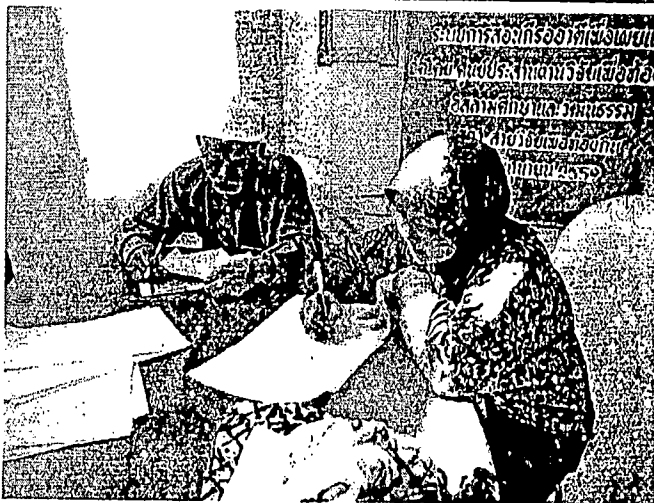
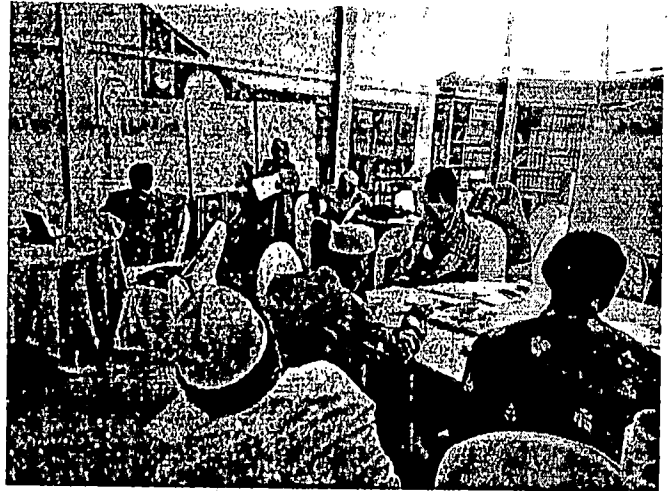
- 4.1 การจัดหางบประมาณ ดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 2.2 โรงเรียนมีรายได้จาก 4 แหล่งด้วยกัน คือ จากเงินค่าเล่าเรียน จากเงินบริจาค จากกำไรการจำหน่ายหนังสือ และจากการทำธุรกิจเพื่อโรงเรียน
- 4.2 การสร้างอาคารเรียน สิ่งที่เป็นสำหรับการสอนอัต-กุรอ่านประกอบด้วยห้องเรียน ฆูศอลลา สถานที่สำหรับวูฎ และห้องสำนักงาน
- 4.3 การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องรับแขก เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน เครื่องขยายเสียง เป็นต้น
- 4.4 การดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซม

ประมวลภาพการดำเนินงาน

ประมวลภาพการดำเนินงาน

ประชุมตัวแทนแต่ละโครงการเพื่อชี้แจงโครงการ กระบวนการดำเนินงาน ทบทวนและ

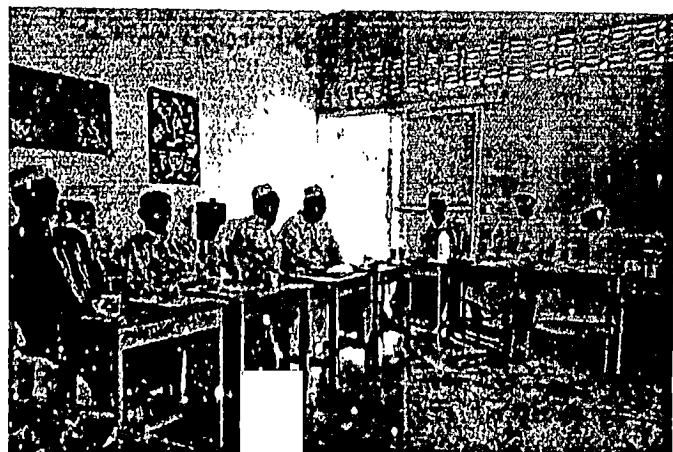
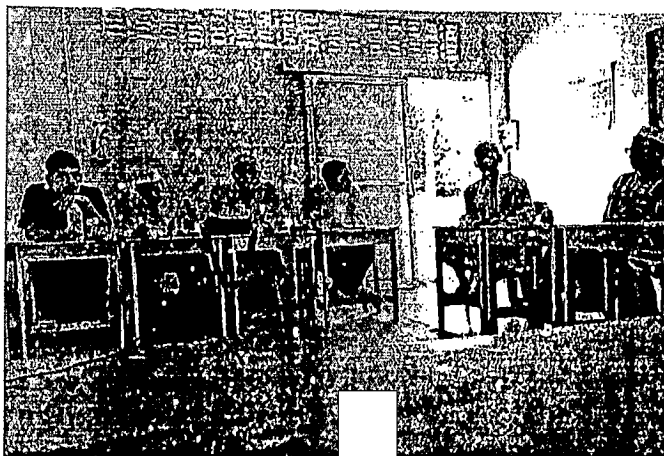
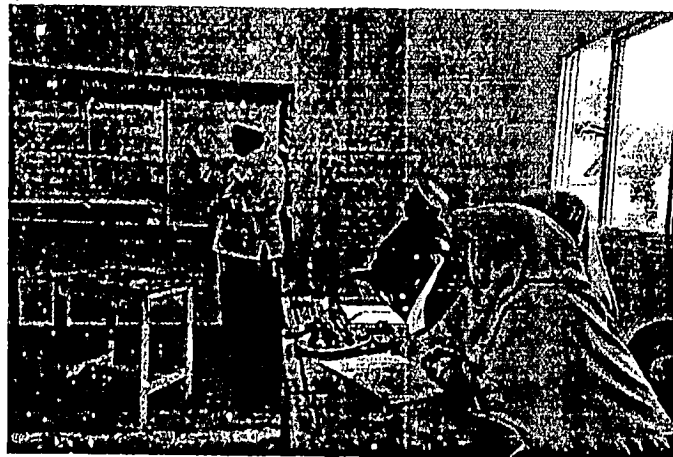
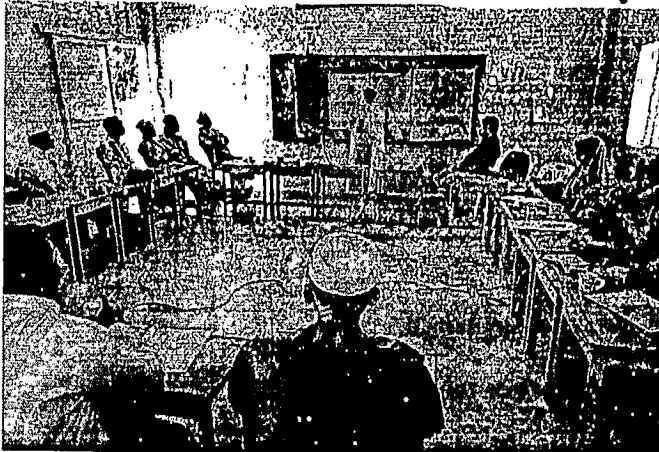
และกำหนดกรอบแนวคิดการเขียน

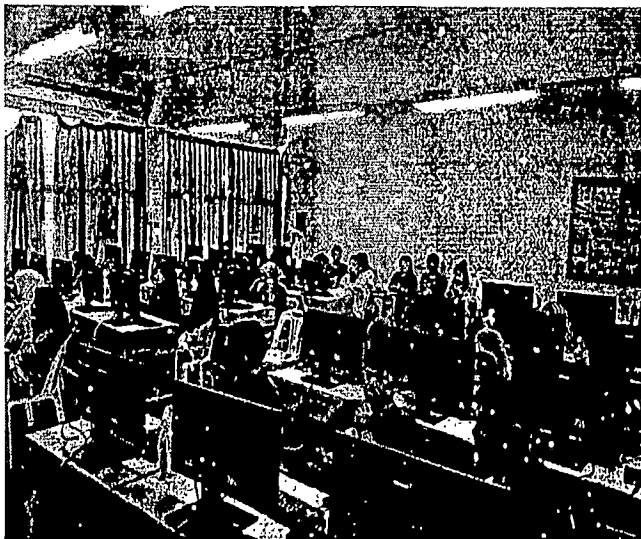
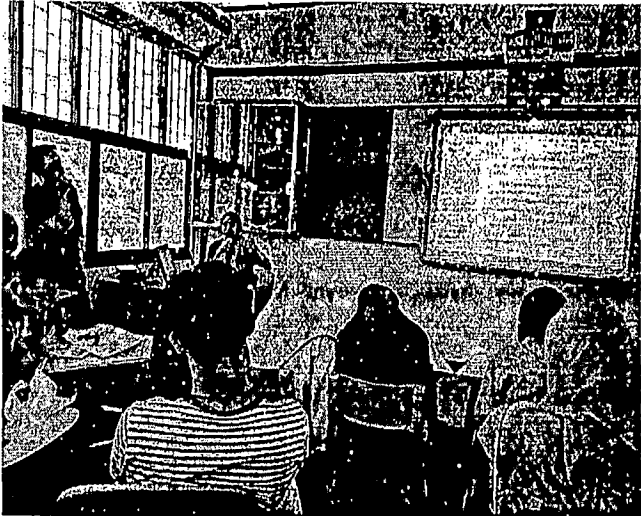
จัดเวทีร่วมปฏิบัติการเขียนหนังสือเล่มเล็กร่วมกัน

จัดเวทีนักวิจัยประเด็นการอาติ เพื่อพิจารณาและให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติม

เวทีพิจารณาหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ทีมงานร่วมพัฒนาและปรับปรุงหนังสือเล่มเล็ก

